Alma Isvoranu

Lucrare scrisă la Limba și literatura română

Examinator ....

100024110603189

9,75 (nouă șaptezeci și cinci)

Rezolvat

...te:

...ratură:

...se povestească capitolul "Morții poruncesc celor vii", aparținând

...anului "Neamul Șoimăreștilor" de Mihail Sadoveanu.

...ramatică:

Se dă textul:

"Dacă tovarășul meu n-a turbat at...

...turba niciodată".

(Calistrat ...

Se cere:

a) ... ...cest text;

... precizați felul lor;

...rfologic cuvintele: desigur, niciodată și nu

...ra.

CULEGERE DE TEXTE GRAMATICALE PENTRU ADMITEREA IN LICEE

...ure:

2. Gramatică:

"Dacă tovarășul meu n-a turbat atunci,[1] / desigur / [2] că nu va mai turba niciodată".[3] /

a) n-a turbat - predicat verbal;

desigur - predicat verbal;

nu va turba - predicat verbal

b) propoziția nr. 1. - propoziția subordonată circumstanțială condiționată.

Scanned with OKEN Scanner

radio CONTACT

96,1 MHz FM Stereo

- Ştiri, muzică, publicitate, 24 de ore, non-stop.
- Zilnic, buletine de ştiri BBC în limbile engleză şi română.
- Contactaţi-ne la telefon : 637 77 07

Scanned with OKEN Scanner

Mulțumesc...

cu modestie mulțumesc cîtorva oameni minunați - mai există - care au muncit zile întregi pentru ca această carte să apară într-un timp record: de numai trei luni!

Respectîndu-le munca depusă îmi voi permite să-i nominalizez, în ordine alfabetică, rugîndu-i să accepte ierarhizarea obiectivă - independentă de voința mea - pe care o stabilește alfabetul:

Ileana Duca	*- referent tehnic*
Georgeta Ciubotaru	*- tipografie*
Amalia Isvoranu	*- corectură*
Eugenia Isvoranu	*- corectură*
Puiu Navrosiu	*- redactare - grafică*
Roxana Nicolescu Costei	*- comentator 'RADIO CONTACT*
Liviu Smărăndescu	*- redactare computerizată*

Pe toți acești oameni minunați - unii cunoscuți sau proaspeți cunoscuți - îi asigur că le port un respect deosebit și le cer, cu modestie, îngăduința de a le spune

mulțumesc,

13.03.1993

Isvoranu Alma

Scanned with OKEN Scanner

Alma Isvoranu

CULEGERE DE TEXTE GRAMATICALE PENTRU ADMITEREA ÎN LICEE

Editura EUROTUR - 13 - 2000

Scanned with OKEN Scanner

NOTĂ: Textele au fost extrase din:

Caragiale Ion Luca - "Schițe" Editura pentru literatură, București, 1962

Coșbuc George - "Cîntece de vitejie", Editura pentru literatură, București, 1966

Coșbuc George - "Fire de tort", Editura pentru literatură, București, 1966

Creangă Ion - "Amintiri din copilărie. Povești și Povestiri", Editura Ion Creangă, București, 1984

Creangă Ion - "Povești, Amintiri, Povestiri", Editura Cartea Românească, București, 1989

Eminescu Mihai - "Poezii", Editura pentru literatură, București, 1965

Eminescu Mihai - "Basme", Editura Ion Creangă, București, 1970

Filimon Nicolae - "Ciocoii vechi și noi", Editura Minerva, București, 1990

Hogaș Calistrat - "Pe drumuri de munte", Editura pentru literatură, București, 1967

Ispirescu Petre - "Zîna Zînelor", Editura pentru literatură, București, 1966

Macedonski Al. - "Excelsior. Poema rondelurilor", Editura Minerva, București, 1983

Odobescu A. I. - "Doamna Chiajna", Editura Tineretului, București, 1963

Preda Marin - "Delirul", Editura Cartea Românească, București, 1975

Sadoveanu Mihail - "Frații Jderi", Editura Militară, București, 1988

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

1. Propoziții subordonate subiective	pag.	7
2. Propoziții subordonate predicative		10
3. Propoziții subordonate atributive		13
4. Propoziții subordonate completive directe		16
5. Propoziții subordonate completive indirecte		20
6. Propoziții subordonate circumstanțiale de loc		23
7. Propoziții subordonate circumstanțiale de timp		25
8. Propoziții subordonate circumstanțiale de mod		29
9. Propoziții subordonate circumstanțiale de cauză		32
10. Propoziții subordonate circumstanțiale de scop		36
11. Propoziții subordonate circumstanțiale condiționale		40
12. Propoziții subordonate circumstanțiale concesive		43
13. Propoziții subordonate circumstanțiale consecutive		46
14. Texte recapitulative și suplimentare		50
15. Rezolvări		60

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Prefață

Prezenta lucrare se adresează candidaților la examenul de admitere în licee, dar și elevilor din clasele VII - VIII care doresc să-și consolideze cunoștințele teoretice referitoare la sintaxa frazei .

Din punct de vedere conceptual, conținutul culegerii este structurat în două mari capitole distincte: colaj de texte, care crează sau pot crea probleme în procesul de analiză sintactică a frazei, și un al doilea capitol care oferă rezolvarea corectă a acestor texte.

Cele două capitole sînt structurate în cîte treisprezece subcapitole specifice fiecărui tip de propoziție și un subcapitol alcătuit din texte suplimentare.

În abordarea lucrării s-a plecat de la premisa că elevul sau candidatul la examen este "înarmat" cu suficiente cunoștințe teoretice, urmînd ca ele să fie consolidate prin rezolvarea corectă a acestor texte.

Aceasta este motivația pentru care această "Culegere de texte gramaticale pentru admiterea în licee" nu cuprinde noțiuni de teorie referitoare la sintaxa frazei.

Lucrarea, în sine, oferă — în stil matematic — informația nudă, fără acele completări teoretice care obosesc elevul și adesea nu sînt citite.

Scrisă într-o manieră tipic occidentală, această carte reprezintă o veritabilă CHEIE cu care se poate deschide POARTA LICEULUI !

Puiu Navrosiu

Propoziții subordonate subiective

1. "Și a ținut veselia ani întregi, și acum mai ține încă. Cine se duce acolo bè și mănîncă. Iar pe la noi, cine are bani bea și mănîncă, iară cine nu, se uită și rabdă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 289)

2. "Dar adevăratul sfînt Nicolai se vede că a știut de știrea mea,..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 33)

3. "Poate că adevăratele învățături evanghelice au și ele cuvîntul lor în aceste locuri, cel puțin."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 11)

4. "Mi se părea că nu-mi mai este nici foame, nici frig și aș fi început să șuier, dacă auzul meu, ocupat cu recunoașterile, n-ar fi avut nevoie de liniște."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 66)

5. "Dacă tovarășul meu n-a turbat atunci. desigur că nu va mai turba niciodată."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 72)

6. "—Dă... răspunse femeia la vorbele mele —dă... cui i-i foame mînîncă, cui i-i sete bea și cui i-i somn doarme."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 86)

Scanned with OKEN Scanner

7. "— Ostenit trebuie să fi fost cuconașul ist tînăr, observă femeia, privind pe tovarășul meu..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 93)

8. "— Nu cunoaștem locul; dar prin Șeștină sau pe altundeva, destul că voiam să fim în Șar pe poteca cea mai scurtă."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 101)

9. "...pe la voi se vede că plouă fără nori; ori poate că ai tu vrun calendar al tău, care scrie ploaie pe ziua de azi?"

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 124)

10. "Eu cred că ce-i bine nu-i rău: Dănilă face, Dănilă trebuie să desfacă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 163)

11. "Dacă el s-ar fi gîndit mai bine la nestatornicia și ticăloșia lucrurilor omenești, negreșit că s-ar fi oprit aci și ar fi petrecut o viață dulce și liniștită;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 171)

12. "Este cunoscut că omul îmbogățit prin furtișag nu se satură niciodată de avere, oricît de bogat ar deveni, ci din contră, caută nouă mijloace de a-și mări bogățiile."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 9)

13. "Și în timp ce Ilie Marcu se părea că bea apă, nouă ni se părea că înghițim flăcări."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 172)

14. "Munții pare că-noată în pară de foc, pasările ciripesc cu mai multă dulceață decît alte dăți; chiar apele Doftanei parcă dorm."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 211)

15. "Ca să se încredințeze că nu visează, trebuia să întindă și celălalt braț și să cuprindă către sine dragostea stăpînului său."

(Mihail Sadoveanu; "Frații Jderi" pag 118)

Scanned with OKEN Scanner

16. "—Și cred că am făcut bine; altfel unde era să mînem noi în ias' noapte? ia să plecăm."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 80)

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate predicative

1. "...pîrăul din vale părea că ne întreabă dacă nu ni-i sete;"

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 32)

2. "...geana de azur limpede a cerului depărtat părea acum că se pleacă și se unește cu geana de umbră a pămîntului..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 87)

3. "Suisem atîția munți călare sau pe jos; îmi venea totuși greu să-mi dau seamă cum era să urcăm noi pe spatele Cerbului."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 103)

4. "Ancuța se trezi din aromeală; glasul părea că se apropie; ea sări la fereastră."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 100)

5. "Dar nu-i totdeauna cum se chitește, ci-i și cum se nimerește."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 133)

6. "Sugestia lui era că Mihai era un astfel de ins, că își găsise o astfel de prăpădită și că să-l uit cît mai repede."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 321)

7. "— Întrebarea e acum pînă unde va merge generalul cu represiunea, îi va urmări doar pe actualii șefi care s-au ridicat contra

Scanned with OKEN Scanner

lui și va păstra "Legiunea", pe care o va modela după gustul lui și o va domina, sau va lichida definitiv "Garda de fier" și va guverna ca dictator militar?"

(Marin Preda, "Delirul" pag. 367)

8. "— Tot ce știm e că generalul, după cum recunosc și ei, a primit lupta, n-a cedat,..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 375)

9. "Asta înseamnă că poporul ceh și slovac n-ar fi luptat pînă la sacrificiu, dacă ar fi fost mobilizat și ar fi primit ordinul s-o facă?"

(Marin Preda, "Delirul" pag. 394)

10. "Nu se mai aștepta ca el s-o caute, dar uite că a căutat-o, înseamnă că ține la ea și a fost în stare să treacă peste purtarea ei într-adevăr trufașă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 431)

11. "Adică, iată ce înseamnă să fii ceea ce era el, chit că nu avea atîția bani ca alții și stătea deocamdată într-o mică odăiță, cu pămînt pe jos."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 444)

12. "Cît sînt liberi, oamenii sînt minunați, cînd încep să trăiască sub același acoperiș, ajung să fie stăpîniți de demoni."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 477)

13. "— Datoria căpitanului Băcăoanu nu era să moară și să-și omoare jumătate din companie, ci să raporteze, după primul asalt, că inamicul e superior, zise generalul nemulțumit."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 497)

14. "Da, parcă îi răspunse și el din priviri, dar asta nu înseamnă să renunți în tine însuți să gîndești."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 518)

Scanned with OKEN Scanner

15. Problema e cum vei pleca, cu ce și cînd la Sinaia, căci va fi mai bine dacă îi vei aștepta pe cei 2 prieteni, pe care i-ai întîlnit, ții minte, anul trecut la munte.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate atributive

1. "Era odată un flăcău stătut, pe care-l chema Stan. Și flăcăul acela din copilăria lui se trezise prin străini, fără să cunoască tată și mamă, și fără nici o rudă care să-l ocrotească și să-l ajute."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 195)

2. "Sînt momente cînd ființa noastră se moaie, se topește, se împrăștie și se perde în nemărginitul tot al lucrurilor;..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 87)

3. "După un ceas de drum, ajunserăm la Gura-Dîrmocsului, un pîrău care-și face drum prin cotiturile de miazăzi ale munților și se varsă, pe dreapta, în Neagra-Broștenilor;..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 143)

4. "—Eu cred că tot ce-i a mămucăi e ș-al nostru, și ce-i al nostru e ș-al ei."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 134)

5. "Nu sunt vrednic să vă mulțămesc de binele ce mi-ați făcut, căci nu vedeam lumea înaintea ochilor de flămînd ce eram."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 334)

6. "Să-şi puie cineva obrazul pentru unul ca tine şi să te hrănească ca pe un trîntor, mare minune-i asta!"

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 326)

7. "Apoi drumeţul se întoarse acasă şi petrecu lîngă ai săi, pe care-i socoti mai cu duh decît pe cei ce văzuse în călătoria sa."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 324)

8. "Luntrea ajunsese în albia mare a Dunării şi, cu Radu la cîrmă, se strecura uşor, furată de undele răpezi, ce se goneau şi se îmboldeau cu vuiet amorţit;..."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 102)

9. "Într-acel loc, unde apele se-nvrăjbesc şi se sfredelesc în adînci vîrtejuri, vasul începu să şovăiască, clătinat pe înalte talazuri, care se izbesc şi se afundă cu un urlet întărîtat."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 104)

10. "Ca fanariot, născut în ulicele cele strimte ale Fanarului, unde se urzesc şi se pun în lucrare cele mai întunecoase intrigi ce au ruinat imperiul greco-roman, el moştenise din naştere un mare talent de intrigă şi de linguşire;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 15)

11. "Iată starea morală în care se afla Duduca, în seara aceea cînd o văzu pentru prima oară postelnicul şi se înnebuni de dînsa."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 31)

12. "Zgomotul ce produse această procesiune, mărită foarte mult prin mulţimea norodului atras de curiozitatea lucrului, ajunse pînă la auzul domnului, carele ieşi în pridvorul palatului şi priimi jalba din proţap chiar cu mîna sa."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 209)

13. "Aceasta era starea fizică şi morală în care se afla Păturică în ziua cînd priimi cele două scrisori ce i le adusese Neagul."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 214)

Scanned with OKEN Scanner

14. "În momentul însă cînd executorul rădicase pe pațient în vîrful picioarelor și se pregătea să-i țintuiască urechile la stîlp, clopotele de la cîteva biserici începură a suna și o psalmodie tristă ajunse pînă la auzul mulțimei."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 218)

15. "—Aveți bunătate de vorbiți mai moldovenește, cucoane, să ne dumirim și noi;..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 341)

16. "Și așa veni împrejurarea, de nici împăratul Verde nu cunoștea nepoții săi, nici craiul nepoatele sale, pentru că țara în care împărățea fratele cel mai mare era tocmai la o margine a pământului, și crăiia istuialt la altă margine."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 223)

17. "Și mie îmi opresc trei lei, fiindc-am avut trei pîni întregi și tot ca ale tale de mari, după cum știi."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 334)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

16

Propoziții subordonate completive directe

1. "Iacă așa se poate înșela omul de multe ori, cînd nici n-a gîndit, dacă nu știe a judeca bine."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 73)

2. "Și-n ceasul acela Hassan a jurat
Să zacă de spaimă o lună,
Văzut-au și beii că fuga e bună
Și bietului pașă dreptate i-au dat,
Căci vodă ghiaurul în toți a băgat
O groază nebună."

(George Coșbuc, "Pașa Hassan" pag. 62)

3. "Și nu băgam de seamă că duceam la gură lingura deșartă și că, în mod inconștient, luam de două ori din mămăligă și niciodată din borș,"

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 138)

4. "Băgai de samă, însă, că desagii mei suferiseră o infracțiune, dar că hoțul, în loc să ieie, pusese ceva."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 221)

5. "Apoi mai poruncește să-i aducă o iapă sireapă și un sac plin cu nuci, și să lege și sacul cu nucile și pe hîrcă de coada iepei, și să-i deie drumul."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 193)

6. "Dar în nopțile cele mari, cînd era cîte o givorniță cumplită și se mai întîmpla să fie și sărbători la mijloc, nu mai știa ce să facă și încotro să apuce."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 196)

7. "Află acum, Ivane, că eu sunt Dumnezeu, și pot să-ți dau orice-i cere de la mine, pentru că și tu ești om cu dreptate și darnic."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 301)

8. "Știi tu că dacă te-am văzut,
C-o singură zîmbire
Și m-ai scăpat și m-ai pierdut?"

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 98)

9. "După amiazi, primesc de la madam Georgescu o scrisorică, prin care mă anunță că Ovidiu a obținut nota dorită și mă roagă să iau prînzul deseară la dumnealor."

(Ion Luca Caragiale, "Schițe" pag. 277)

10. "Mai mult d-atîta eu nu știu să-ți spun; dar un viers tainic șoptește de mult în mine și-mi zice că viața cu tine-mi va fi dulce, că numai cu tine aș voi să mor!"

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 104)

11. "— Iată, te cinstesc cu caftanul de mare spătar și te fac caimacam al Craiovei, ca să răsplătesc bunătatea sufletului tău și slujbele ce ai făcut țării;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 222)

12. "Aș vrea să văd acuma natala mea vîlcioară
Scăldată în cristalul pîrăului de-argint,

Scanned with OKEN Scanner

Să văd ce eu atîta iubeam odinioară:
A codrului tenebră, poetic labirint;"

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 5)

13. "Vedeți cum urna crapă, cenușa reînvie,
Cum murmură trecutul cu glas de bătălie
Poporului roman;
Cum umbrele se-mbracă în zale ferecate,
Și frunțile cărunte le nalță de departe
Un Cesar, un Traian."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 15)

14. "Jder privise neclintit această ciudată scenă, și, deși nu cunoștea lumea și dragostele, înțelegea că Nasta își ia, cu agerime de femeiușcă, numai măsuri de apărare, și că sîmțămintele ei pentru Alexăndrel-Vodă sînt destul de potolite."

(Mihail Sadoveanu, "Frații Jderi" pag. 116)

15. "Și acela, el știe ce face, ce drege, de-mi aduce din cînd în cînd, așa, cîte puține, de poftă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 242)

16. "Află acum că eu sunt sfînta Duminică, și știu ce nevoie te-a adus pe la mine."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 244)

17. "Ș-atunci Harap-Alb se și înfățișază înaintea împăratului Roș, spunîndu-i de unde, cum, cine și pentru ce anume au venit."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 268)

18. "«E un șmecher, gîndea ziaristul, nu vrea să spună cum a ajuns el deodată în biroul patronului și cum de nu l-a strivit patronul cu un răcnet și nu l-a dat afară»."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 89)

19. "La toți, e clar, le spuneam că sînt funcționar la o editură, fiindcă știam că ei vor scrie în sat la rudele lor și vor spune și ce e cu mine..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 104-105)

Scanned with OKEN Scanner

20. "Vroia să-i povestească ce pățise și ce presupunea că se întîmplă acum în oraș."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 314)

21. "Apoi iese și de acolo, el știe cum și pe unde, se duce la fereastra boierului și iar începe:..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 154)

22. "Facă lumea orice vrea,
Nu zvoni că este rea:
Cine gîndul nu-și trădează
Nu oftează."

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 39)

23. "Asta se datora desigur acelei invenții care făcea să se vadă cerul luptei pe un ecran și piloții să fie dirijați de jos."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 400)

24. "—Nu te-ntreb de înălțime, că doar n-avem nevoie de paie pentru boi, ci aș voi să știu ce feliu este la voi grăuntele orzului."

(Ion Creangă, "Povești, Amintiri, Povestiri" pag. 274)

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate completive indirecte

1. "N-ai ştiut, se vede, că bătrînul crivăț nu e învățat să facă la cocardă și să steie smirnă înaintea unui galon de fir."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 63)

2. "Se gîndi să aducă un eunuc din Constantinopole, dar lepădă și această idee, căci știa din încercare cît prețuiește și credința eunucilor."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 37)

3. "Ciocoiul îl primi cu un aer foarte sever și, fără să-l poftească să șeazăsau să-i răspunză la compliment, îi zise:"

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 78)

4. "Obicinuit din timpul său de mărire ca toți să-l salute și să-l lingușească, credea, în vanitatea sa, că va fi tratat tot cu asemeni onori și după căderea lui Caragea; dar se amăgea."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 166)

Scanned with OKEN Scanner

5. "Dacă n-a fost ea vrednică să vă răpuie capul, fii măcar tu vrednic s-o stăpînești, căci acum ț-o dau cu toată inima."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 283-284)

6. "Și cîte ponturi și ponosuri nu da dintr-însul, de-i era și lui lehamete cîteodată să se mai întîlnească cu cineva și să-l mai stîrnească la vorbă."

(Ion Creangă, "Povești, Amintiri, Povestiri" pag. 257)

7. "Nu te gîndi că te-am angajat să scrii, ci să înveți, să ajungi să faci ziarul nostru singur."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 86)

8. "Aici însă parcă m-a trezit dintr-o buimăceală, bineînțeles numai pentru cîteva clipe, adică mi-am dat seama că deși sînt la București, de fapt n-am plecat încă din sat."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 93)

9. "Am fost acuzat că răspîndesc manifeste revoluționare și s-au gîndit că dacă mă trimit la tăticul și la mămica, o să mă potolesc..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 197)

10. "Și deodată Niculae Masă își dădu seama că libertatea sa de pînă atunci fusese supravegheată, acțiunile sale urmărite îndeaproape și că nu fusese arestat fiindcă se știa că e un comunist din cei importanți și poliția legionară vroia, prin el, să prindă și pe alții..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 307)

11. "După masă se lăsă repede întunericul și Ștefan fu sfătuit să nu se aventureze spre casă, să doarmă la ei, de astă dată probabil că nu mai e de glumit."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 335)

12. "Nu așa trebuia să înceapă invazia, dar aceste atacuri îi vor sili pe englezi să-și aducă pe cer aviația de vînătoare, să-și apere marina și atunci va începe în realitate lupta decisivă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 400)

Scanned with OKEN Scanner

13. "El nu se mulțumește, cum spune poetul, să-ți ia pîinea din vatră, fructele de pe crăci și de pe araci, stupii de albine din grădină și să-și pună nara la izvoarele pămîntului tău și să le soarbă din adîncuri bogățiile..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 410)

14. "— Bine, Luchi, văd că nu ești sinceră cu mine și nu ești dispusă să-ți ceri iertare și să-mi promiți că n-ai să mai faci, zise Ștefan întru tîrziu."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 429)

15. "Nu se mai aștepta ca el s-o caute, dar uite că a căutat-o, înseamnă că ține la ea și a fost în stare să treacă peste purtarea ei într-adevăr trufașă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 431)

16. "În sfîrșit, ca să nu-mi uit vorba, toată noaptea cea dinainte de plecare, pănă s-au revărsat zorile, m-am frămîntat cu gîndul feliu și chip, cum aș putea îndupleca pe mama să mă duc mai bine la mănăstire;..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 118)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții circumstanțiale de loc

1. "Cel mai mare era harnic, grijuliv și chiabur, pentru că unde punea el mîna, punea și Dumnezeu mila, dar n-avea copii."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 157)

2. "Ivan, cum ajunge în dreptul podului, scoate cele două carboave de unde la avea strînse și dă una lui sfîntul Petre și una lui Dumnezeu, zicînd:"...

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 300)

3. "—Măi, nu cumva să vă împingă *mititelul* să intrați înaintea mea, unde ne-a duce omul țapului celui roș, că nu mai ajungeți să vedeți ziua de mîne."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 268)

4. "Acu ei au făcut un arc ș-o zis că unde l-a zvîrli, pînă unde-a ajunge, acolo să poposească."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 34)

5. —Oriunde voi merge, oriunde voi poposi și oriunde voi privi inelul ce mi l-ai dat, mă voi gîndi la tine, la tatăl și frații mei, ce m-așteaptă și care trăiesc cu nădejdea că eu voi izbîndi și o voi elibera pe sora noastră de la curțile zmeului.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții circumstanțiale de timp

1. "Cînd m-a văzut, dintre femei
S-a dezlipit dodată;
Cînd i-am vorbit, privirea ei
Zîmbea înviorată.
Dar a privit în ochii mei
Și-a stat întunecată."

(George Coșbuc, "Cîntece de vitejie" pag. 317)

2. "Și după ce-i tăie uscăturile și îi luă omizile, culese trei merișoare ca cele din rai și se întoarse înapoi."

(Petre Ispirescu, "Zîna zînelor" pag. 117)

3. "Cînd auzeam noi pe moș Luca pomenind cu drag de casă, și cînd mai vedeam cum rămîn satele și locurile frumoase în urmă, și tot

altele necunoscute se înfățoșază înainte-ne, supărarea noastră creștea la culme!"

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 120)

4. "După ce îl îmbrăcă și-l învață cum să se poarte la boierul, plecă cu dînsul."

(Petre Ispirescu, "Zîna zînelor" pag. 246)

5. "Cînd mama nu mai putea de obosită și se lăsa cîte oleacă ziua, să se odihnească, noi, băieții, tocmai atunci ridicam casa în slavă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 55)

6. "Și nu mă înșelai; cînd dezlegai cordeaua și desfăcui învălitoarea, găsii înăuntru un mic și cochet patrat de hîrtie albă, pe care sta scris: «De la Magda»..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 221)

7. "Și merge el cît merge, pănă ce ajunge acasă la moșneag, și de la poartă începe a cînta: «Cucurigu!!! cucurigu!!!»"

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 154)

8. "Dar împăratul, cînd a venit în astă-sară de la vînat și cînd i s-a adus laptele, a zis în gîndul său: «Acest lapte nu se mai bè»."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 192)

9. "Cînd răsturnai cutia și vărsai sardelele pe farfurie, o duhoare grea de untură de pește mă izbi în nas."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 115)

10. "Și cum mă scol, îndată mă și trimete mama cu demîncare în țarină, la niște lingurari ce-i aveam tocmiți prășitori tocmai în Valea Sacă, aproape de Topoliță."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 67)

11. "Apoi s-apucă de făcut bucate, și cînd a venit sfînta Duminică

Scanned with OKEN Scanner

de la biserică și a văzut copiii lăuți frumos și toate trebile bine făcute, s-a umplut de bucurie."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 294)

12. "Precum în largul mării corabia s-oprește
Cînd vîntul nu mai suflă și pînza pe catart
Atîrnă nenstrunată sub luna ce-i zîmbește
Cu razele ce-asupră-i zadarnic se împart;"

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 81)

13. "Cu galbeni ochi pierduți în zare, —
De cînd se știu, s-au pomenit —
Țiganii merg fără-ncetare:
Nu știu nici ei cînd au pornit."

(Alexandru Macedonski,"Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 116)

14. "E tristă și urîtă iarna la țară, cînd crivățul viforos urlă preste cîmpii, cînd norii sau ceața întunecă cerul, cînd ploile reci desfundă pămîntul, cînd țarina-i goală și năpustită, dumbrava uscată, și plugarul trîndav."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 111)

15. "Vizitiul, dupe ce plesni de cîteva ori din bici și mai făcu cîteva marafeturi, prin care voia să arate abilitatea ce avea în meseria sa, trase butca la scară."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 12)

16. "Nu era aceasta întîia dată cînd bunul boier și mai toți boierii români luau în curțile lor tineri fără protecție și le înlesnea mijloacele de a-și face, prin munca și meritele lor, o carieră în lumea aceea unde favoarea și banii făceau totul."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 115)

17. "Feciorul banului X..., după ce împlu ciubucul stăpînului său

Scanned with OKEN Scanner

și se înfășură în giubeaua îmblănită cu samur, tot a stăpînului său, se trînti în pat cu nepăsare și se puse a fuma ca un cadiu."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 148)

18. "Poporul, ale căruia sentimente se schimbă foarte lesne, cum auzi cîntările preoților și văzu cortegiul funerar apropiindu-se, începu să se tragă înapoi cu respect, ca să-i înlesnească trecerea;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 218)

19. "După ce a ruinat de ajuns pe nenorocitul boier, care nu l-a lăsat să piară de foame pe drumuri, și după ce și-a luat rangul de pitar, la care nu este vătaf de curte care să nu aspire, omul nostru caută un pretext și părăsește casa stăpînului său tocmai atunci cînd acesta simte cea mai mare nevoie de dînsul."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 9)

20. "Arabii toți răsar din cort,
Să-mi vadă roibul, cînd îl port
Și-l joc în frîu și-l las în trap!
Mi-e drag ca ochii mei din cap
Și nu l-aș da nici mort."

(George Coșbuc, "Fire de tort" pag. 66)

21. "E ușor să judeci pe cineva fără să te pui în situația lui, să pretinzi încredere absolută, în timp ce tu te plimbi cu altul pe străzi și-arăți fericită..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 327-328)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale de mod

1. "De jur împrejur, ca și cum s-ar ține de mînă, stau munții cu piscuri înalte, peste care brădișul negru se întinde ca o imensă haină de doliu."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 24)

2. "Flăcăuanii se așezară și ei împrejur, cu pălăriile pe cap, fără să se spele, fără să-și facă cruce..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 228)

3. "Avea un singur merit: ținea la cei trei, Paraschiv, Nilă și Achim, ca și cînd i-ar fi fost frați, și la Guica, care era sora lui Moromete, ca și cînd i-ar fi fost lui a doua mamă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 7)

4. "Lache umblă pe stradă fără să știe exact unde vrea să meargă, fără să fi hotărît cum să-nceapă petrecerea de Paști."

(Ion Luca Caragiale, "Schițe" pag. 237)

5. "Mîndrul albanez, fără să privească cît de puțin pe bietul june ce-i făcea temenele pînă la pămînt, strigă cu voce de stentor:..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 11)

6. "Poeții timpului secase nesfîrșitele comori ale închipuirei lor, fără ca odele, elegiile și acrostihidele lor să găsească în inima vanitoasei femei altceva decît o stîncă de granit de care se sfărîmau poeticele lor silințe, fără să producă cel mai mic efect."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 30)

7. "Și atunci, odată pornesc și turturica, și calul, fugind pe întrecute, cînd pe sus, cînd pe jos, după cum cerea trebuința."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 284)

8. "Niki se uita în sus la omul în frac fără să-i spună nimic, dar cu o privire interogativă fără să cerceteze lista de pe masă,..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 131)

9. "Și atunci Ștefan, fără să se gîndească, se dusese la Paraschiv, așa cum nimerește un cîine flămînd locul unde poate înghiți ceva."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 141)

10. "De cîteva ori observase că se uita la ei fără să-i vadă și îi asculta fără să dea semne că e cel puțin atentă la ceea ce i se spune..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 216)

11. "Ștefan văzu, fără să-i vină să creadă parcă, un soldat izolat apărînd de după un colț și luînd-o liniștit de-a lungul Căii Dorobanților ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat pe-acolo."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 264)

Scanned with OKEN Scanner

12. "Și Achim izbucni în rîs fără să-i spună fetei de ce, dar ea rîse cu el ca și cînd l-ar fi înțeles..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 283)

13. "Frigul mi-a trecut și pînă în apropierea Pieței Victoriei am mers cu o plăcere nouă, aceea de a merge fără să te gîndești la nimic și fără să te urci în ceva ca să te ducă acolo unde dorești."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 363)

14. "— Domnule general, zise el fără să-i acorde lui Ștefan cea mai mică atenție, ca și cînd acesta n-ar fi existat, nemții ne comunică o schimbare a orei atacului, în loc de șase, patru dimineața."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 492)

15. A trecut pe lîngă el, cel mai bun prieten al său, ca și cînd nu l-ar fi văzut, și nu l-ar fi cunoscut, ca și cînd nu fusese el cel ce-l ajutase la necaz.

16. A plecat fără să-și ia rămas bun, ca și cînd nimeni nu l-ar fi petrecut pînă la ușa casei, ca și cînd nimeni nu l-ar fi salutat și nu i-ar fi urat "drum bun".

17. A sosit cît a putut de repede, gîndindu-se chiar în tren cum să ajungă mai repede acasă, fără să-și rețină prietena prea mult timp.

18. A revenit așa cum a plecat; l-am recunoscut căci a rămas la fel ca-nainte.

19. "Și textul, nesemnat, se încheie cam așa, că duhul căpitanului plutește peste tot și nu poate fi împrăștiat de nimeni (adică nici de general) și că vor învinge sau vor muri..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 332)

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale de cauză

1. "Inima însă ne era ferbinte, că ce gîndeam și izbîndeam."

(Ion·Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 114)

2. "Și acum văd eu că avea mare dreptate mătușa, căci pupăza era ceasornicul satului."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 69)

3. "—Da om aștepta și două, numai cît mai degrabă, că tovarășul ista al meu are obicei de moare cum apune soarele și n-aș vrea să moară flămînd, sărmanul."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 135)

Scanned with OKEN Scanner

4. "Numai să mergem mai repede că ne-apucă noaptea și trebuie să fim în iastă-sară la Șar."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 150)

5. "Am venit aice după oleacă de iarbă pentru vitișoarele noastre, că pe la noi nu s-a prea făcut vara asta, și-i scumpă de tot."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 226)

6. "Și, cum zice, umflă cucoșul de-o aripă și-l zvîrle în haznaua cu banii, căci boierul acela, de mult bănărit ce avea, nu-i mai știa numărul!..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 154)

7. "—Eu mă tocmesc pe trei ani odată, pentru că nu-s deprins a umbla cu croșna în spate, din stăpîn în stăpîn, și vreu să cunosc ceva, cînd voi ieși de la dumneata."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 203)

8. "Apoi se roagă să-i deie și lui ceva de mîncare, căci e tare flămînd și n-are nimica merinde la dînsul, nici de unde cumpăra."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 333)

9. "Sai degrabă din car și mulțămește cucoanei că te-a scăpat de la moarte ș-ai dat peste belșug, luîndu-te sub aripa dumisale."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 326)

10. "Cînd am fost ură am fost mare,
Dar, astăzi, cu desăvîrșire
Sunt mare, căci mă simt iubire,
Sunt mare, căci mă simt uitare."

(Alexandru Macedonski,"Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 119)

11. "Dar daca adevărul este pus în inima omului ca să-i arate calea ce duce la fericire, fatalitatea a voit ca pasiunele materiei să învingă mai totdauna acest sînt simțimînt ce se manifestă în noi de cîte ori voim să comitem vreo nelegiuire."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 16)

Scanned with OKEN Scanner

12. "Ascultă-mă pe mine, că sunt lup bătrîn, am dat cu capul de pragul de sus și am văzut pe cel de jos."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 43)

13. "— Vei ședea toată ziua în pridvor cu capul gol, ca să împlinești poruncile mele, căci la din împotrivă îți voi pune coarne, te voi unge cu miere și te voi lega de stîlpul porții, ca să te mănînce muștele și să rîză lumea de tine..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 46)

14. "Această carieră, deși nu-i aducea un venit cu care să-și întîmpine toate necesitățile vieții, el însă era mulțămit de dînsa, căci îl scutea de umilire și îl făcea stăpîn pe voința sa."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 113)

15. "Libertatea presei îl supără, căci descoperă inichitățile vieții sale și nu-l lasă să despoaie de averi pe stat și pe particolari;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 10)

16. "Și de-aceea spusa voastră era sîntă și frumoasă,
Căci de minți era gîndită, căci de inimi era scoasă,
Inimi mari, tinere încă, deși voi sunteți bătrîni."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 24)

17. "În ochii mei acuma nimic nu are preț
Ca taina ce ascunde a tale frumuseți;
Căci pentru care altă minune decît tine
Mi-aș risipi o viață de cugetări senine."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 203)

18. "—Sigur că nu se poate, dar nea Paraschiv ar face bine să nu mai bea, fiindcă din pricina lui v-ați purtat toți urît cu tatăl vostru, v-ați luat după Paraschiv."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 285)

Scanned with OKEN Scanner

19. "Nimic nu-l neliniștise mai mult decît acest avertisment, fiindcă era uman, omul nu-l bătuse, nu-l umilise și îi dăduse drumul imediat."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 303)

20. "Cu toate acestea, cum era ea de cufundată în acul și ața ei... mi se părea că văd pe Venerea împletind la colțun..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 212)

21. "Și mergea de-i pîrîiau călcîiele de frică să nu se răzgîndească sfînta Duminică, să pornească după dînsa, s-o ajungă și să-i ieie lada."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 297)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

36

Propoziții subordonate circumstanțiale de scop

1. "Și dacă Enachi se punea pe gene-i, ea îndată luă apă rece și-și spăla fața, ca nu cumva s-o vadă neadormita soacră și să-i bănuiască."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 132)

2. "Făcîndu-se ziua albă, vulpea iese la marginea drumului și se culcă sub o tufă, gîndindu-se ce să mai facă, ca să poată găsi ceva de mîncare."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 353)

3. "Odată, la un Sfîntul Vasile, ne prindem noi vro cîțiva băieți din sat să ne ducem cu plugul; căci eram și eu mărișor acum, din păcate."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 58-59)

4. "Mai bine dă-mi un rînd de haine, ca să duc stăpînului meu și să poată veni pînă aci."

(Petre Ispirescu, "Zîna Zînelor" pag. 246)

5. "—Apoi nu sînt mai pe-aproape, că-i culeg țigancele, de-i duc la tîrg."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 264)

6. "Face mai întăi o cruce ș-o înfige în pămînt, de însamnă locul."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 164)

7. "Țăranul mergea pe lîngă boi și-i tot îndemna să meargă mai iute, ca s-ajungă degrabă acasă și să ieie pielea vulpei."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 354)

8. "Poruncește să-mi aducă niște palce, că am să-i bat la stroiu, să pomenească ei cît or trăi, că au dat peste Ivan, robul lui Dumnezeu."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 304)

9. "—Ei! trebuie numaidecît să te sui în birje cu mine, să mergem la el, să-i vorbești pentru Ovidiu."

(Ion Luca Caragiale, "Schițe" pag. 272)

10. "Se îndreptă apoi spre Vîlcea, ca de acolo să se-ntoarcă, pe sub muscele, la locul unde se adunase la tabără fiii săi."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 119)

11. "Într-o seară el se întorcea de la Cotroceni, unde fusese trămis de stăpînul său ca să dea niște scrisori vizirale unui deli-bașă,

Scanned with OKEN Scanner

trămis într-adins de sultanul ca să omoare pe Rami-pașa, ce se întorcea atunci din Rusia."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 27)

12. "Acestea le făcea ca să întindă pielea obrazului și să dispară zbîrciturile; apoi se ștergea cu un burete muiat în apă de castraveți, ca să scoată petele, și se spoia cu dres, ca să dea pieliței o coloare mai albă."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 44)

13. "Rog pe bunii noștri lectori să lase pe postelnicul a dormi în pace pe sofaua sa, căci are mare necesitate de somn ca nu cumva să-și piarză, deștept, iluziile fericirei sale, iar noi să ne întoarcem iarăși pe strada Caliței, ca să observăm ce se petrece în casa amantei sale."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 48)

14. "— Creștini buni, măria-sa postelnicul Andronache Tuzluc, stăpînul nostru al tuturor, m-a trămis aci ca să ascult plîngerile voastre și să vă dau dreptate, de veți avea;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 75)

15. "— Cocoane Dinule, am auzit că s-a mazilit ispravnicul de Teleorman și viu să cer ajutorul domniei-tale ca să iau acest mansup."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 82)

16. "O! de s-ar adeveri aceasta, aș crede că Dumnezeu îl îndeamnă să fugă, numai ca să scap de ocnă și să mă fac boier mare."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 162)

17. "Arhon spătare — zise Ghica — , să trămiți patruzeci de arnăuți la Bucov ca să rădice pe acel nelegiuit ispravnic, să-l pecetluiască și să-l bage în ocna părăsită."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 209)

Scanned with OKEN Scanner

18. "Atunci sai răpede înlăuntru de-ți ia sălăți într-ales și cîte-i vrea de multe, căci pe urs l-am pus eu la cale."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 245)

19. "Nu se adunase lume, cum se temuse băiatul pe drum, deși jandarmul întîrzia la poartă tocmai de aceea, ca să vină oamenii și băieții și fetele de seama lui și să-l vadă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 201)

20. "- Voi asculta bunele sfaturi ce-mi dai; îl voi depărta de la curte și voi trămite oameni domnești să cerceteze și să despăgubească pe săracii jăfuiți de dînsul."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 25 - 26)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale condiționale

1. "—Dragul meu căluț, la grea belea m-a vîrît iar Spînul. De-oi mai scăpa și din asta cu viață, apoi tot mai am zile de trăit."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 247)

2. "—Dormeai tu mult și bine, Harap-Alb, de nu eram eu, zise fata împăratului Roș, sărutîndu-l cu drag și dîndu-i iar paloșul în stăpînire."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 288)

3. "Dacă auzeam așa, mă spălam binișor pe la gură și-mi căutam de nevoie..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 62)

4. "— Dacă toate acestea se întîmplă sau nu se întîmplă — îl întrerupsei eu —tu rămîi, totuși, cea mai mare secătură din univers..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 142)

5. "—De ești un om bun, aproape de chilioara mea; iară de ești om rău, departe de pe locurile aceste, că am o cățea cu dinții de oțel și de i-oi da drumul, te face mii și fărîme!"

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 186)

6. "De rămîneai, îmi erai ca un frate; iară de nu, îmi ești ca doi."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 306)

7. "Ar fi fost o mare fericire pentru dînsul dacă aceste știri teribile l-ar fi omorît deodată sau i-ar fi paralizat inteligința, căci ar fi scăpat de toate suferințele morale și fizice;..."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 215)

8. "Și dacă ramuri bat în geam
Și se cutremur plopii,
E ca în minte să te am
Și-ncet să te apropii."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 168)

9. "—Tu să ședi la grajd, nedezlipit, și să îngrijești de calul meu ca de ochii din cap, că de-oiu veni pe acolo și n-oi găsi trebile făcute după plac, vai de pielea ta are să fie."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 240)

10. "Apoi Ștefan se duse la gară să ia un tren spre București, dacă exista, dacă linia ferată, acolo unde fusese distrusă de obuze, fusese reparată."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 505)

Scanned with OKEN Scanner

11. "Dacă justiția nu există și judecătorii vă sînt doar șefii, și din moment ce există și pedeapsa legionară, eroarea e posibilă în stil mare, oricît de comună v-ar fi credința."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 111)

12. "—Dacă mă iubești, să fugim atuncea, zise ea lipindu-se mai tare de pieptul lui; dacă te-ar găsi mama, ea te-ar omorî, și dac-ai muri tu, eu aș neburi ori aș muri și eu."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 11)

13. "Ea ține oameni cari să i le păzească un an,..., și dacă cineva i le păzește bine, ea-l pune să-și aleagă drept răsplată un mînz, iar de nu, îl omoară și-i pune capul într-un par."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 19)

14. "Și dacă norii deși se duc
De iese-n luciu luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 168)

15. "Hai, și dacă-i cunoaște-o care-i a mea adevărată ie-ț-o și duceți-vă de pe capul meu, că mi-ați scos peri albi de cînd ați venit."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 282)

16. "Dar, la toată întîmplarea, de-i vedè și-i vedè că s-a trezit și năvălește la tine, zvîrle-i pelea cea de urs și apoi fugi încoace spre mine cît îi putea."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 245)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale concesive

1. "Deși politica îmi e nesuferită, trebui, totuși, să mă întîlnesc cu ea în drum, și încă la Dumesnicu."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 51)

2. "Și, deși toată casa părintelui Ionică îmi era pusă la îndămînă cu toate poclăzile și lavicerile sale, mă hotărîi, totuși, să dorm afară."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 58)

3. "Deși în urmă-i urlă a urei aiurare,
Zîmbind, cînd să-l sfîșie cei răi se învrăjbesc,"

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 82)

4. "Păturică, deși doarea de mult timp să ajungă aci, deși în calitatea sa de om cu multă minte înțelegea pricina care o silea să devie atît de blîndă cu dînsul, nu primi totuși să șează."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 54)

5. "Așa e lumea asta și, de-ai face ce-ai face, rămîne cum este ea, nu poți s-o întorci cu umărul, măcar să te pui în ruptul capului."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 250)

6. "Ștefan nu vroia să se însoare, dar pusese și el ochii pe una, Ioana Radei, o fată dintre cele care atrag nu prin frumusețea lor, deși ea nu era chiar urîtă, și nici prin ușurătate, deși nu-și ținea nasul pe sus."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 31)

7. "«Ștefane, mi-a răspuns el, în orice mișcare sau partid, apar, fie că ne place sau nu ne place, tendințe extremiste...»"

(Marin Preda, "Delirul" pag. 109)

8. "Ei povestiră mai multe, fie admirativ, deși relatau lucruri care nu erau deloc de admirat, fie cu aere de trădători care știau că trădarea e mică și nu va ajunge la urechea patronului, chit că acest băiat ar fi putut s-o facă, era ultimul lui protejat."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 120)

9. "«Numai în lipsa mea să nu se întîmple ceva, deși nici lui Horia Sima nu-i e ușor să ia hotărîrea de a transforma idila noastră într-o despărțire sîngeroasă... Nu e destul de popular ca s-o facă... deși smintiții ăștia nu se mai întreabă ei dacă sînt sau nu populari»"

(Marin Preda, "Delirul" pag. 193)

Scanned with OKEN Scanner

10. "Nu putea fi altfel, chiar dacă tatăl și învățătorul, care îl învățaseră aceste lucruri, copleșiți de greutatea vieții, își plecau adesea fruntea, și mama plîngea..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 203)

11. "Dar gîndul lui nu mai era, în orele acelea, la ea și, vezi, orice ar fi o femeie nu acceptă asta chiar dacă ai nimeri în infern..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 314)

12. "Așa sînt și eu: dorm! Deși mă mișc, umblu pe stradă, străbat bulevarde aglomerate, am o țintă spre care mă îndrept..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 336)

13. "Nu rîdea nimeni, chiar dacă s-ar fi trezit brusc în intimitatea locuinței proprii și și-ar fi amintit: această teribilă scenă nu putea stîrni rîsul."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 418)

14. "—Patronul cînd scrie un articol e atît de încăpățînat încît chiar dacă greșește, el tot îl publică."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 424)

15. "—Făt-Frumos, zise împăratul, binele ce mi l-ai făcut mie nu ți-l pot plăti nici cu lumina ochilor, oricît de scumpă mi-ar fi, și cu toate astea vin să-ți cer și mai mult."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 14)

16. "—Du, mătușă, și pune dinaintea împăratului, măcar că te-or ghionti și te-or da afară, vîrî-te-așa, cu de-a sila."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 44)

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale consecutive

1. "În sfîrșit, Spînului îi mergea gura ca pupăza, de a ametit pe împăratul, încît a uitat și de Harap-Alb, și de cerb, și de tot."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 255)

2. "Și cînd mă uit înapoi, doi hojmălăi se și luase după mine; și unde nu încep a fugi de-mi scăpărau picioarele;..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 33)

3. "Și de atunci i-a mers lui Ciubuc numele de Omul lui vodă, încît și până astăzi un deal, în partea despre Plotunul, unde era mai mult așezarea lui Ciubuc, se cheamă «Dealul Omului»."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 43)

4. "Tovarășul meu se întinse de-i pîrîiră încheieturile și-i ajunse capul în ușă iar picioarele sub masă;..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 120)

5. "Ce bureți!.. erau niște hribi arămii, fragezi și mici, de-ți venea să-i mînînci de cruzi."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 264)

6. "Așa de sus țintește ș-atîta e de mare,
Încît coprinde totul:ceresc și pămîntesc!"

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 82)

7. "Cum au ajuns țăranii în Iași, boierii au pus mînă de la mînă, de i-au ferchezuit frumos și i-au îmbrăcat la fel, cu cheburi albe și cușme nouă, de se mirau țăranii ce berechet i-a găsit."

(Ion Creangă, "Povești, Amintiri, Povestiri" pag. 249)

8. "Atunci credinciosul împăratului se duce răpede și dă foc casei celei de aramă pe dedesubt, cu 24 stînjeni de lemne, de se face casa roșă cum e jaraticul."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 268)

9. "Gerilă, văzînd că toți îi stau împotrivă, se mînie atunci și unde nu trîntește o brumă pe pereți de trei palme de groasă, de au început a clănțăni și ceilalți de frig, de sărea cămeșa de pe dînșii."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 271)

10. "—Nu știu ce fel de împărat e acesta, de ne lasă fără scînteie de foc în vatră să degerăm aicea."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 272)

Scanned with OKEN Scanner

11. "Încît doi, trei ani stai așa, poți să faci și copii, care pe urmă, la nunta ta, pot fi destul de mari ca să-și aducă aminte că au văzut-o pe mă-sa mireasă..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 280)

12. "În ziua aia, cînd am aflat ce părere au ei despre mine, îți spun că m-am înfuriat așa de rău că am vrut să le iau pămîntul pe care li-l dăruisem —nu era mult, două pogoane —, dar așa m-am înfuriat, că în noaptea aia nici n-am putut dormi."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 299)

13. "Mihai a fost atît de surprins de demersul meu, încît minute în șir n-a putut vorbi ca lumea, se bîlbîia, era foarte stînjenit..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 325)

14. "În mod normal pierzi postul, dar eu țin așa de mult la tine că după ce termini cu concentrările, te primesc îndărăt, îl dau afară pe cel care o să-l angajez în locul tău și te primesc iar pe tine."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 447)

15. "«Ah, Doamne, gîndi el deodată, acum s-ar putea să mor» și gîndul acesta era atît de nou și de proaspăt încît îl ului și îl înspăimîntă."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 495)

16. "În loc să facă bucatele bune și potrivite și să laie copiii sfintei Duminici, cum i-a lăut fata moșneagului de bine, ea i-o opărit pe toți, de țipau și fugeau nebuni de usturime și de durere."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 296)

17. "Era odat-un împărat ș-avea trei fete și erau așa de frumoase, de la soare te puteai uita, da' la dînsele ba."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 33)

18. "...și, luînd o bucățică, o curs apă clocotită pe urechea unui zmeu și el o țipat strașnic, că toți s-a trezit și l-au prins pe Călin

Scanned with OKEN Scanner

Nebunul."

"Și era o poartă mare de fier, că nu era-n stare să treacă nime afară de Călin Nebunul."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 37)

19. "După ce-a udat-o, a-nceput a ciupi dintr-însa, ș-atîta sînge a-nceput a curge, de îmblai pîn-în genunchi."

(Mihai Eminescu, "Basme" pag. 41)

Scanned with OKEN Scanner

Texte recapitulative și suplimentare

1. "Și, scurtă vorbă, văzînd că m-am pus rău cu mama, îi giuruiesc eu că ce am făcut n-oiu mai face. Apoi umblu tot cu binișorul pe lîngă dînsa și nu ies din cuvîntul ei afară nici cu fapta, nici cu vorba, căci «Vorba dulce mult aduce»; la trebi-s hărnicuț cît se

Scanned with OKEN Scanner

poate: derdicam și măturam prin casă ca o fată mare, de n-avea mama grijă, cînd se ducea undeva."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 79)

2. "Luca Moșneagu însă mîna cum știa el, căci smîrțoagele lui de cai erau vlăguiți din cale-afară, și slabi, și ogîrjiți ca niște mîți din cei leșinați, nu zmei, cum zicea mama, care nu știa cum să mă urnească mai degrabă din casă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 119)

3. "De piatră de-ai fi fost și nu se putea să nu-ți salte inima de bucurie, cînd auzeai uneori, în puterea nopții, pe Mihai Scripcariul din Humulești umblînd tot satul cîte c-o droaie de flăcăi după dînsul și cîntînd..."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 115)

4. "Dar cînd auzeam de legănat copilul, nu știu cum îmi venea; căci tocmai pe mine căzuse păcatul să fiu mai mare între frați."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 75)

5. "Și cînd aproape să scot pupăza afară, nu știu cum se face că mă sparii de creasta ei cea rotată, de pene, căci nu mai văzusem pupăză pănă atunci, și-i dau iar drumul în scorbură."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 67)

6. "De la Almaș, trebuia să mergem la Horaița, dar, fiindcă nu cunoșteam drumul, furăm nevoiți a cere la starița schitului pe cineva care să ne călăuzească."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 11)

7. "– Aici, îmi ziceam eu, trebuie să fi aruncat feciorul de împărat peria sfintei Vineri, din care, fără îndoială, a răsărit această pădure, spre a tăia calea zmeoaicei care-l urmărea."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 21-22)

8."Iată o moară plină de înțelepciune și de mare folos pentru

Scanned with OKEN Scanner

netrebnici ca tine; căci de cînd moara aceasta se învîrteşte, bag de seamă că dinţii nu-ţi mai clănţănesc, ba mi se pare că chiar nasul tău şi-a mai venit în fire şi, deocamdată, n-ar mai putea îndeplini cu cinste însărcinarea de ciuhă pentru speriat vrăbiile în vreo ţarină de mălai..."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 64)

9. "Îmi vine să cred că dumneata nu te îngrijeşti de nimica şi că iei în glumă toate lucrurile, oricît de serioase ar fi ele."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 70)

10. "– Desigur că o să vedem; iată singura vorbă cuminte ce ţi-a ieşit din gură, de cînd călătorim."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 75)

11. "Fiindcă flăcăul vra numaidecît să fim de la tîrg, hai să fim cum zice el."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 79)

12. "E de prisos să mai spunem că deosebite generaţii de muşte şi ţînţari ce trăiseră şi muriseră sub acoperămîntul ospitalier al lui Avrum, făcuseră din ea albumul lor!..."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 115)

13. "...şi, deşi nu păşeam tocmai unul pe urmele altuia, părea totuşi că se născuse în noi ceva din firea pieilor-roşii -- atîta mergeam de tăcuţi şi atîta călca de uşor şi om, şi cal."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 125)

14. "Şi cine ştie cît aş fi mers astfel, dacă tovarăşul meu nu s-ar fi însărcinat să mă smulgă dintr-un soi de toropeală sufletească..."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 141)

15. "Eu, care, cînd îmi vine la socoteală, iau vorbele după slova lor, făcui chip Pisicuţii cu frîul la dreapta, ca şi cum aş fi avut de gînd să urc scara călare şi să intru eu în casă cu Pisicuţă cu tot."

(Calistrat Hogaş, "Pe drumuri de munte" pag. 184)

Scanned with OKEN Scanner

16. "Avea părintele Ghermănuță ceva din firea șopîrlii, pe care acum o vezi, acum n-o vezi, și i-ai urma, dacă poți, cînd vrai să-i pui bățul pe coadă..."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 275)

17. "– Fiindcă sunt în gazdă la sfinția-ta, părinte, apoi vrau tot ce vrai și sfinția ta; chiar mîncare dac-ar fi."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 283)

18."– Să știi, părinte Ghermănuță, că, hotărît, mă fac călugăr cînd oi mai îmbătrîni, zisei eu cu încredințare, întinzîndu-i stecla cu rachiu."

(Calistrat Hogaș, "Pe drumuri de munte" pag. 284)

19. "– Tată, eu cred că mie mi se cuvine această cinste, pentru că sunt cel mai mare dintre frați; de aceea, te rog să-mi dai bani de cheltuială, straie de primineală, arme și cal de călărie, ca să și pornesc, fără zăbavă."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 224)

20. "În zadar fata moșneagului spunea în urmă că acela este lucrul mînelor sale; căci îndată o apucau de obraz baba și cu fiică-sa și trebuia numaidecît să rămîie pe-a lor."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 291)

21. "Ș-apoi, cînd venea moșneagul de pe unde era dus, gura babei umbla cum umblă melița: că fata lui nu ascultă, că-i ușernică, că-i leneșă, că-i soiu rău... că-i laie, că-i bălaie, și... că s-o alunge de la casă, s-o trimeată la slujbă, unde știe, că nu-i de chip s-o mai ție; pentru că poate să înnărăvească și pe fata ei."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 291)

22. "Și merse ea cît merse pe un drum, pănă ce din întîmplare îi ieși în cale o cățelușă, bolnavă ca vai de capul ei, și slabă de-i numărai coastele."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 292)

Scanned with OKEN Scanner

23. "Mi se pare mie că și boierul, cît era de boier, luase frica turbincăi, de nu-i păru așa de rău după Ivan, care-i făcuse atîta bine."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 306)

24. "Iubite bestii ce-am avut,
Vă prețuiesc cînd v-am pierdut,
Și-nduioșarea mă uimește
Căci în natură – nencetat –
Din tot ce moare și trăiește
E numai omul un ingrat,"

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 40)

25. "În zori de zi, spre apele albastre,
Cînd mă deștept ca să mă uit pe lac,
Văd cum se sting licăritoare astre
Și cum s-aprind colorile ce-mi plac."

(Alexandru Macedonski, "Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 83)

26. "Dar eu deși rămîn ce sunt,
O voce-adîncă îmi murmură
Că sunt mai mult decît orice,
Căci eu, sunt ură."

(Alexandru Macedonski,"Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 100)

27. "Jupîneasa este salvată; dar madam Popescu, deoarece a avut imprudența să iasă din neutralitate și să intervie în război, primește în obraz, dedesubtul ochiului drept, o puternică lovitură de spadă."

(Ion Luca Caragiale, "Schițe" pag. 68)

28. "«Ar fi o prostie din partea ta să faci exces de zel, cînd știi bine, că, și fără să vrei tu, băiatul tot va trece»."

(Ion Luca Caragiale, "Schițe" pag. 2)

29. "– Fiicele mele! s-aveți în știre c-am găsit să vă căsătoresc pe amîndouă; aștept acum curînd să sosească ginerii voștri din Țarigrad,

Scanned with OKEN Scanner

unde voi trebuieşte ca în scurtă vreme să-i urmaţi."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 93)

30. "În seara cînd rămaseră să mîie într-acea cetate, domniţa izbuti ca bărbatul ei să-i lase, drept locuinţă, un chioşc învecinat cu casele unde ei conăcise."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 100)

31. "Bănică, care de mult ducea grija stăpînului său, alergă cu veselie ca să-l întîmpine; două şiroaie de lacrimi curgeau pe obrajii lui cînd văzu pe Radu sărind sprinten pe uscat."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 105)

32. "Un preot unchiaş dintr-un biet cătun învecinat îi cunună în taină, fără ca de altminteri dînsul să cerceteze cumva cine ei sînt; destul îi fusese cuviosului pustnic să vadă că întru toate, şi flăcăul, şi fecioara erau aşa de bine potriviţi, încît de la Dumnezeu li se cădea să fie, pe această lume, ca şi-n vecie, uniţi şi fericiţi."

(Alexandru Odobescu, "Doamna Chiajna" pag. 109)

33. "Dar dacă adevărul este pus în inima omului ca să-i arate calea ce duce la fericire, fatalitatea a voit ca pasiunele materiei să învingă mai totdauna acest sînt simţămînt ce se manifestă în noi de cîte ori voim să comitem vreo nelegiuire."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 16)

34. "Duduca este o fată foarte frumoasă, pe care o iubesc pînă la nebunie şi, fiindcă o fată ca dînsa poate să placă şi altora, m-am gîndit că n-ar fi rău a o pune sub privegherea unui om credincios."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 38)

35. "– Dă drumul acestui flăcău, că-i păcat să-l băgăm în spătărie; iar dacă-l vei mai prinde prin grădină, atunci să faci cu dînsul ce vei voi."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi şi noi" pag. 53)

Scanned with OKEN Scanner

36. "Pe cînd vătaful ieșea pe ușă, disperat că și-a compromis viitorul, fără cel puțin să scape pe stăpînu-său de nenorocire și dizonare, o butcă cu cai albi intră în curtea postelnicúlui și dintr-însa ieși o femeie învăluită, care se sui pe scări cu cea mai mare iuțeală."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 66)

37. "După ce Păturică făcu tot ce putu ca să-și dea aer de om cinstit și cu durere de inimă de averea stăpînului său, el se înfățișă dinaintea lui și-i dete socoteala de toate măsurile ce luase."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 68-69)

38. "– Măria-sa vodă știe că am cerut pe cocoana Marghiolița de soție și, fiindcă bănuiește că poate să mijlocească vreo încurcătură de dragoste între mine și domnia-ei, voiește să aibă din partea domniei-tale o scrisoare prin care să arăți că am venit în adevăr la domnia-ta și ne-am agriehisit în treaba aceasta."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 88)

39. "După ce poetul se ridică de la pămînt plin de praf, căci își citise oda în genuche, numai ca să arate că poeții nu sînt deloc lingușitori, strînse pergamentul și îl dete împăratului zicîndu-i:"

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 122)

40. "Acel om era postelnicul Andronache Tuzluc; el auzise tot ce se vorbise de dînsul și, voind să cunoască mai bine pe acele două persoane ce se ocupau de trebile sale, se servi de acea ocaziune ca să-i poată privi în față."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 147)

41. "Și ca să se încredințeze dacă nu era un vis ceea ce vedea, opri pe un arnăut și-i zise:"

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 173)

42. "În aceste momente, cînd natura întreagă părea că înalță rugi de mulțumire către creatorul ei, cei doi slujitori, deși dedați cu

Scanned with OKEN Scanner

asemenea sublime spectacole, nu rămaseră nesimțitori la priveliștea ce-i înconjura."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 210)

43. "...știm numai că Păturică, acel om de fier care în furia ambițiunei sale disprețuise mustrarea de conștiință și chiar pe Dumnezeu acum devenise atît de fricos, încît cel mai mic zgomot îl făcea să tremure."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 216)

44. "Poporul, ce părea sătul oarecum de ceea ce văzuse pînă aci, pe dată ce se înștiință că a sosit timpul țintuirei, năvăli cu furie asupra locului unde era să se săvîrșească această barbară faptă."

(Nicolae Filimon, "Ciocoii vechi și noi" pag. 218)

45. "De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăcé,
Pentru că-n toat-a ei făptură
E-un «nu știu cum» ș-un «nu știu ce»."

(Mihai Eminescu, "Poezii" pag. 180)

46. "Știut este că, dintre toate jupînesele care se arată la slujbele sfintei mitropolii, ori la alaiurile boierilor cînd trece măria-sa Ștefan-Vodă, nici una n-are înfățișare ca a Candachiei, ca și cum ar veni atunci de la petrecerile lui Crai Cazimir de la Varșava, așa încît se uită boieroaicele ponciș la dumneaei ca la o dușmancă;..."

(Mihail Sadoveanu, "Frații Jderi" pag. 94)

47. "Domnița se pregătea să se retragă, urmată de sfințișori, cînd își aduse aminte că trebuia să deie anume îndreptări unora și să bucure cu anume vorbe pe alții."

(Mihail Sadoveanu, "Frații Jderi" pag. 107)

48. "Și pe unde trecea, lumea din toate părțile îl înghesuia: pentru că piatra cea mare din capul cerbului strălucea, de se părea că Harap-Alb soarele cu el îl ducea."

(Ion Creangă, "Amintiri din copilărie" pag. 253)

Scanned with OKEN Scanner

49. "Porumburile galbene, gata de cules, singure vorbeau de toamnă, soarele era viu, ca și cînd faptul că grîul fusese demult secerat nu însemna nicidecum că vara trecuse."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 20)

50. "Și nu mai adăuga nimic și nici cel care o întreba nu mai avea vreun chef s-o compătimească, cu toate că femeia nu făcuse nici un rău nimănui."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 32)

51. "Poate că tatălui său o să le spună cei trei, ce se întîmplase totuși între ei și Moromete, de plecase unchiul său în aceeași seară îndărăt..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 81)

52. "—Ei bravo, îi zise apoi protectorul său în stradă fără să-l bată pe umeri, deși al lu' Parizianu avea exact expresia stingherită a celui care se așteaptă tocmai la un gest de acest fel."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 85)

53. "Începeau să mă impresioneze, cu toate că acest efect pe care îl resimțeam îmi dădeam foarte bine seama că era în afara conștiinței mele."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 99—100)

54. "«Făcusem plinul, nici eu nu știu de ce, povestea Megherel, cu toate că mi se spusese că nu vom merge departe, nu ne vom îndepărta mult, ba chiar deloc de București»..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 106)

55. "Nu era chiar așa, că se făcuse legionar pentru simplul motiv că i se ceruse să fie, că adică fusese chemat, și el răspunsese la chemare fără să știe ce face."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 108)

Scanned with OKEN Scanner

56. "Dacă i s-ar fi cerut acest lucru înainte ca legionarii să ia puterea, hotărît că n-ar fi răspuns la chemare."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 108)

57. "«Era trimis de agenția *Transocean* și Ștefan aflase de la ceilalți că materialele acestei agenții trebuiesc aruncate la coș fără măcar să te mai ostenești să le citești conținutul»:..."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 125)

58. "Noroc că am băgat de seamă la timp și i-am transmis prin telepatie că e periculos să mă insulte."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 216)

59. "Da, iată, războiul începuse și unul dintre ei era chemat să se ducă acolo, să scrie pentru ziar și chiar să moară."

(Marin Preda, "Delirul" pag. 482)

60. "E vremea rozelor ce mor;
Mor în grădini, și mor și-n mine —
Și-au fost atît de viață pline,
Și azi se sting așa ușor."

(Alexandru Macedonski,"Excelsior. Poema rondelurilor" pag. 127)

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVĂRI

Propoziții subordonate subiective

1. "Și a tinut veselia ani întregi[1]/, și acum mai ține încă[2]/. Cine se duce acolo[3]/ bé[4]/ și mănîncă[5]/. Iar pe la noi[6]/, cine are bani[7]/ bea[6]/ și mănîncă[8]/, iară[9]/ cine nu[10]/, se uită[9]/ și rabdă[11]/."

a) predicate:

a ținut	- predicat verbal
ține	- predicat verbal
se duce	- predicat verbal
bé	- predicat verbal
mănîncă	- predicat verbal
are	- predicat verbal
bea	- predicat verbal
mănîncă	- predicat verbal
nu (are)	- predicat verbal
se uită	- predicat verbal
rabdă	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție principală
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 8 - propoziție principală
propoziția nr. 9 - propoziție principală
propoziția nr. 10 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 11 - propoziție principală

2. "Dar adevăratul sfînt Nicolai[1]/ se vede[2]/ că a știut de știrea mea,...[1]/"

a) predicate:
se vede - predicat verbal
a știut - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 2 - propoziție principală

3. "Poate[1]/ că adevăratele învățături evanghelice au și ele cuvîntul lor în aceste locuri, cel puțin.[2]/"

a) predicate:
poate - predicat verbal
au - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă

4. "Mi se părea[1]/ că nu-mi mai este nici foame, nici frig[2]/ și aș fi început[3]/ să șuier,[4]/ dacă auzul meu, ocupat cu recunoașterile, n-ar fi avut nevoie de liniște.[5]/"

a) predicate:
se părea - predicat verbal
nu este - predicat verbal
aș fi început - predicat verbal
să șuier - predicat verbal
n-ar fi avut - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială condițională

5. "Dacă tovarășul meu n-a turbat atunci,[1]/ desigur[2]/ că nu va mai turba niciodată.[3]/"

a) predicate:

n-a turbat	- predicat verbal
desigur	- predicat verbal
nu va turba	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă

6. "— Dă...[1]/ răspunse femeia la vorbele mele[2]/ — dă...[3]/ cui i-i foame[4]/ mînîncă[5]/, cui i-i sete[6]/ bea[7]/ și[8]/ cui i-i somn[9]/ doarme[8]/."

a) predicate:

răspunse	- predicat verbal
i	- predicat verbal
mînîncă	- predicat verbal
i	- predicat verbal
bea	- predicat verbal
i	- predicat verbal
doarme	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală (incidentă)
propoziția nr. 3	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție principală
propoziția nr. 8 - propoziție principală
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată subiectivă

7. "—Ostenit[2]/ trebuie[1]/ să fi fost cuconașul ist tînăr,[2]/ observă femeia, privind pe tovarășul meu...[3]/"

a) predicate:
trebuie - predicat verbal
să fi fost ostenit - predicat nominal
observă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală (incidentă)

8. "Nu cunoaștem locul;[1]/ dar[2]/ prin Șeștină sau pe altundeva,[4]/ destul[2]/ că voiam[3]/ să fim în Șar pe poteca cea mai scurtă.[4]/"

a) predicate:
nu cunoaștem - predicat verbal
destul - predicat verbal
voiam - predicat verbal
să fim - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă

9. "...pe la voi[2]/ se vede[1]/ că plouă fără nori;[2]/ ori poate[3]/ că ai tu vrun calendar al tău,[4]/ care scrie ploaie pe ziua de azi?[5]/"

a) predicate:
se vede - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

plouă - predicat verbal
poate - predicat verbal
ai - predicat verbal
scrie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

10. "Eu cred[1]/ că[2]/ ce-i bine[3]/ nu-i rău:[2]/ Dănilă face,[4]/ Dănilă[6]/ trebuie[5]/ să desfacă.[6]/"

a) predicate:
cred - predicat verbal
i bine - predicat nominal
nu-i rău - predicat nominal
face - predicat verbal
trebuie - predicat verbal
să desfacă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă

11. "Dacă el s-ar fi gîndit mai bine la nestatornicia și ticăloșia lucrurilor omenești,[1]/ negreșit[2]/ că s-ar fi oprit aci[3]/ și ar fi petrecut o viață dulce și liniștită;...[4]/"

a) predicate:
s-ar fi gîndit - predicat verbal
negreșit - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

s-ar fi oprit - predicat verbal
ar fi petrecut - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

12. "Este cunoscut[1]/ că omul îmbogățit prin furtișag nu se satură niciodată de avere,[2]/ oricît de bogat ar deveni,[3]/ ci din contră, caută nouă mijloace de a-și mări bogățiile.[4]/"

a) predicate:

este cunoscut - predicat verbal
nu se satură - predicat verbal
bogat ar deveni - predicat nominal
caută - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

13. "Și[1]/ în timp ce[2]/ Ilie Marcu[3]/ se părea[2]/ că bea apă,[3]/ nouă ni se părea[1]/ că înghițim flăcări.[4]/"

a) predicate:

se părea - predicat verbal
bea - predicat verbal
se părea - predicat verbal
înghițim - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

14. "Munții[2]/ pare[1]/ că-noată în pară de foc,[2]/ pasările ciripesc cu mai multă dulceață decît alte dăți ; [3]/ chiar apele Doftanei parcă dorm.[4]/"

a) predicate:
pare - predicat verbal
-noată - predicat verbal
ciripesc - predicat verbal
dorm - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție principală

15. "Ca să se încredințeze[1]/ că nu visează ,[2]/ trebuia[3]/ să întindă și celălalt braț[4]/ și să cuprindă către sine dragostea stăpînului său.[5]/"

a) predicate:
să se încredințeze - predicat verbal
nu visează - predicat verbal
trebuia - predicat verbal
să întindă - predicat verbal
să cuprindă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

16. "—Și cred[1]/ că am făcut bine;[2]/ altfel unde era[3]/ să mînem noi în ias' noapte?[4]/ ia[5]/ să plecăm.[6]/"

a) predicate:

cred	- predicat verbal
am făcut	- predicat verbal
era	- predicat verbal
să mînem	- predicat verbal
ia	- predicat verbal
să plecăm	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă

Propoziții subordonate predicative

1. "... pîrăul din vale părea[1]/ că ne întreabă[2]/ dacă nu ni-i sete;[3]/"

a) predicate:

părea	- predicat nominal incomplet
întreabă	- predicat verbal
nu i	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă

Scanned with OKEN Scanner

2. "...geana de azur limpede a cerului depărtat părea acum[1]/ că se pleacă[2]/ și se unește cu geana de umbră a pământului...[3]/"

a) predicate:

părea	- predicat nominal incomplet
se pleacă	- predicat verbal
se unește	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată predicativă

3. "Suisem atîția munți călare sau pe jos;[1]/ îmi venea totuși greu[2]/ să-mi dau seamă[3]/ cum era[4]/ să urcăm noi pe spatele Cerbului.[5]/"

a) predicate:

suisem	- predicat verbal
venea	- predicat verbal
să-mi dau seamă	- predicat verbal
era	- predicat verbal
să urcăm	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată subiectivă

4. "Ancuța se trezi din aromeală;[1]/ glasul părea[2]/ că se apropie;[3]/ ea sări la fereastră.[4]/"

a) predicate:

se trezi	- predicat verbal
părea	- predicat nominal incomplet
se apropie	- predicat verbal
sări	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție principală

5. "Dar nu-i totdeauna[1]/ cum se chiteşte,[2]/ ci-i[3]/ şi cum se nimereşte.[4]/"

a) predicate:

nu-i - predicat verbal
se chiteşte - predicat verbal
i - predicat nominal incomplet
se nimereşte - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată predicativă

6. "Sugestia lui era[1]/ că Mihai era un astfel de ins,[2]/ că își găsise o astfel de prăpădită[3]/ și că să-l uit cît mai repede.[4]/"

a) predicate:

era - predicat nominal incomplet
era un ins - predicat nominal
găsise - predicat verbal
să uit - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată predicativă

7. "— Întrebarea e acum[1]/ pînă unde va merge generalul cu represiunea,[2]/ îi va urmări doar pe actualii șefi[3]/ care s-au ridicat

Scanned with OKEN Scanner

contra lui[4]/ și va păstra "Legiunea",[5]/ pe care o va modela după gustul lui[6]/ și o va domina,[7]/ sau va lichida definitiv "Garda de fier"[8]/ și va guverna ca dictator militar?[9]/"

a) predicate:

e	- predicat nominal incomplet
va merge	- predicat verbal
va urmări	- predicat verbal
s-au ridicat	- predicat verbal
va păstra	- predicat verbal
va modela	- predicat verbal
va domina	- predicat verbal
va lichida	- predicat verbal
va guverna	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 8	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 9	- propoziție subordonată predicativă

8. "—Tot[1]/ ce știm[2]/ e[1]/ că generalul,[3]/ după cum recunosc și ei,[4]/ a primit lupta,[3]/ n-a cedat,...[5]/"

a) predicate:

știm	- predicat verbal
e	- predicat nominal incomplet
recunosc	- predicat verbal
a primit	- predicat verbal
n-a cedat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată predicativă

9. "Asta înseamnă[1]/ că poporul ceh și slovac n-ar fi luptat pînă la sacrificiu,[2]/ dacă ar fi fost mobilizat[3]/ și ar fi primit ordinul[4]/ s-o facă?[5]/"

a) predicate:
înseamnă - predicat nominal incomplet
n-ar fi luptat - predicat verbal
ar fi fost mobilizat - predicat verbal
ar fi primit - predicat verbal
s- facă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

10. "Nu se mai aștepta[1]/ ca el s-o caute,[2]/ dar uite[3]/ că a căutat-o ,[4]/ înseamnă[5]/ că tine la ea[6]/ și a fost în stare[7]/ să treacă peste purtarea ei într-adevăr trufașă.[8]/"

a) predicate:
nu se aștepta - predicat verbal
s- caute - predicat verbal
uite - predicat verbal
a căutat - predicat verbal
înseamnă - predicat nominal incomplet
ține - predicat verbal
a fost în stare - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

să treacă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă indirectă

11. "Adică, iată[1]/ ce înseamnă[2]/ să fii[3]/ ceea ce era el,[4]/ chit că nu avea atîția bani ca alții[5]/ și stătea deocamdată într-o mică odăiță, cu pămînt pe jos.[6]/"

a) predicate:

iată - predicat verbal
înseamnă - predicat nominal incomplet
să fii - predicat nominal incomplet
era ceea ce - predicat nominal
nu avea - predicat verbal
stătea - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

12. "Cît sînt liberi,[1]/ oamenii sînt minunați,[2]/ cînd încep[3]/ să trăiască sub același acoperiș ,[4]/ ajung[5]/ să fie stăpîniți de demoni.[6]/"

a) predicate:

sînt liberi - predicat nominal
sînt minunați - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

încep	- predicat verbal
să trăiască	- predicat verbal
ajung	- predicat nominal incomplet
să fie stăpîniți	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată predicativă

13. "—Datoria căpitanului Băcăoanu nu era[1]/ să moară[2]/ și să-și omoare jumătate din companie,[3]/ ci să raporteze, după primul asalt,[4]/ că inamicul e superior,[5]/ zise generalul nemulțumit.[6]/"

a) predicate:

nu era	- predicat nominal incomplet
să moară	- predicat verbal
să omoare	- predicat verbal
să raporteze	- predicat verbal
e superior	- predicat nominal
zise	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție principală incidentă

14. "Da,[1]/ parcă îi răspunse și el din priviri,[2]/ dar asta nu înseamnă[3]/ să renunți în tine însuți[4]/ să gîndești.[5]/"

a) predicate:

răspunse	- predicat verbal

nu înseamnă - predicat nominal incomplet
să renunți - predicat verbal
să gîndești - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală incidentă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă indirectă

15. Problema e[1]/ cum vei pleca,[2]/ cu ce[3]/ și cînd la Sinaia,[4]/ căci va fi mai bine[5]/ dacă îi vei aștepta pe cei 2 prieteni,[6]/ pe care i-ai întîlnit,[7]/ tii minte,[8]/ anul trecut la munte.[7]/

a) predicate:
e - predicat nominal incomplet
vei pleca - predicat verbal
va fi bine - predicat nominal
vei aștepta - predicat verbal
ai întîlnit - predicat verbal
ții minte - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 8 - propoziție principală incidentă

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate atributive

1. "Era odată un flăcău stătut,[1]/ pe care l chema Stan.[2]/ Și flăcăul acela din copilăria lui se trezise prin străini,[3]/ fără să cunoască tată și namă,[4]/ și fără nici o rudă[3]/ care să-l ocrotească[5]/ și să-l ajute.[6]/"

a) predicate:

era	- predicat verbal
chema Stan	- predicat nominal
se trezise	- predicat verbal
să cunoască	- predicat verbal
să ocrotească	- predicat verbal
să ajute	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată atributivă

2. "Sînt momente[1]/ cînd ființa noastră se moaie ,[2]/ se topește,[3]/ se împrăștie[4]/ și se perde în nemărginitul tot al lucrurilor;...[5]/"

a) predicate:

sînt	- predicat verbal
se moaie	- predicat verbal
se topește	- predicat verbal
se împrăștie	- predicat verbal
se perde	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

3. "După un ceas de drum, ajunserăm la Gura-Dîrmocsului, un pîrău[1]/ care-și face drum prin cotiturile de miazăzi ale munților[2]/ și se varsă, pe dreapta, în Neagra-Broștenilor;...[3]/"

a) predicate:
ajunserăm - predicat verbal
face - predicat verbal
se varsă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă

4. "—Eu cred[1]/ că tot[2]/ ce-i a mămucăi[3]/ e ș-al nostru,[2]/ și [4]/ ce-i al nostru[5]/ e ș-al ei.[4]/"

a) predicate:
cred - predicat verbal
-i a mămucăi - predicat nominal
e al nostru - predicat nominal
i al nostru - predicat nominal
e al ei - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

5. "Nu sunt vrednic[1]/ să vă mulțămesc de binele[2]/ ce mi-ați făcut,[3]/ căci nu vedeam lumea înaintea ochilor de flămînd[4]/ ce eram.[5]/"

a) predicate:
nu sunt vrednic - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

să mulțămesc - predicat verbal
ați făcut - predicat verbal
nu vedeam - predicat verbal
eram - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

6. "Să-și puie cineva obrazul pentru unul ca tine[1]/ și să te hrănească ca pe un trîntor,[2]/ mare minune-i asta![3]/"

a) predicate:
să-și puie obrazul - predicat verbal
să hrănească - predicat verbal
i asta - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală

7. "Apoi drumețul se întoarse acasă[1]/ și petrecu lîngă ai săi,[2]/ pe care-i socoti mai cu duh decît pe cei[3]/ ce văzuse în călătoria sa.[4]/"

a) predicate:
se întoarse - predicat verbal
petrecu - predicat verbal
socoti - predicat verbal
văzuse - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

8. "Luntrea ajunsese în albia mare a Dunării[1]/ și, cu Radu la cîrmă, se strecura ușor, furată de undele răpezi,[2]/ ce se goneau[3]/ și se îmboldeau cu vuiet amorțit;...[4]/"

a) predicate:
ajunsese - predicat verbal
se strecura - predicat verbal
se goneau - predicat verbal
se îmboldeau - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

9. "Într-acel loc,[1]/ unde apele se-nvrăjbesc[2]/ și se sfredelesc în adînci vîrtejuri,[3]/ vasul începu[1]/ să șovăiască, clătinat pe înalte talazuri,[4]/ care se izbesc[5]/ și se afundă cu un urlet întărîtat.[6]/"

a) predicate:
se-nvrăjbesc - predicat verbal
se sfredelesc - predicat verbal
începu - predicat verbal
să șovăiască - predicat verbal
se izbesc - predicat verbal
se afundă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

10. "Ca fanariot, născut în ulițele cele strimte ale Fanarului,[1]/ unde se urzesc[2]/ și se pun în lucrare cele mai întunecoase intrigi[3]/ ce au ruinat imperiul greco-roman,[4]/ el moștenise din naștere un mare talent de intrigă și de lingușire;...[1]/"

a) predicate:

se urzesc - predicat verbal
se pun în lucrare - predicat verbal
au ruinat - predicat verbal
moștenise - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

11. "Iată starea morală[1]/ în care se afla Duduca, în seara aceea[2]/ când o văzu pentru prima oară postelnicul[3]/ și se înnebuni de dînsa.[4]/"

a) predicate:

iată - predicat verbal
se afla - predicat verbal
văzu - predicat verbal
se înnebuni - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

12. "Zgomotul[1]/ ce produse această procesiune, mărită foarte mult prin mulțimea norodului atras de curiozitatea lucrului,[2]/ ajunse pînă la auzul domnului,[1]/ carele ieși în pridvorul palatului[3]/ și priimi jalba din proțap chiar cu mîna sa.[4]/"

a) predicate:

produse - predicat verbal
ajunse - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

ieși - predicat verbal
priimi - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

13. "Aceasta era starea fizică și morală[1]/ în care se afla Păturică în ziua[2]/ cînd priimi cele două scrisori[3]/ ce i le adusese Neagul.[4]/"

a) predicate:
aceasta era - predicat nominal
se afla - predicat verbal
priimi - predicat verbal
adusese - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

14. "În momentul însă[1]/ cînd executorul rădicase pe pațient în vîrful picioarelor[2]/ și se pregătea[3]/ să-i țintuiască urechile la stîlp,[4]/ clopotele de la cîteva biserici începură a suna[1]/ și o psalmodie tristă ajunse pînă la auzul mulțimei.[5]/"

a) predicate:
rădicase - predicat verbal
se pregătea - predicat verbal
să țintuiască - predicat verbal
începură - predicat verbal
ajunse - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție principală

15. "—Aveți bunătate[1]/ de vorbiți mai moldovenește, cucoane,[2]/ să ne dumirim și noi;[3]/..."

a) predicate:
aveți - predicat verbal
vorbiți - predicat verbal
să ne dumirim - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

16. "Și așa veni împrejurarea,[1]/ de nici împăratul Verde nu cunoștea nepoții săi ,[2]/ nici craiul nepoatele sale,[3]/ pentru că țara[4]/ în care împărăția fratele cel mai mare[5]/ era tocmai la o margine a pământului,[4]/ și crăiia istuilalt la altă margine.[6]/"

a) predicate:
veni - predicat verbal
nu cunoștea - predicat verbal
împărăția - predicat verbal
era - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

17. "Și mie îmi opresc trei lei,[1]/ fiindc-am avut trei pîni întregi și tot ca ale tale de mari,[2]/ după cum știi.[3]/"

a) predicate:

opresc	- predicat verbal
am avut	- predicat verbal
știi	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată atributivă

Propoziții subordonate completive directe

1. "Iacă[1]/ așa se poate înșela omul de multe ori,[2]/ cînd nici n-a gîndit,[3]/ dacă nu știe a judeca bine.[4]/"

a) predicate:

iacă	- predicat verbal
se poate	- predicat verbal
n-a gîndit	- predicat verbal
nu știe	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă indirectă

2. "Și-n ceasul acela Hassan a jurat[1]/
Să zacă de spaimă o lună,[2]/

Scanned with OKEN Scanner

Văzut-au și beii[3]/ că fuga e bună[4]/
Și bietului pașă dreptate i-au dat,[5]/
Căci vodă ghiaurul în toți a băgat
O groază nebună.[6]/"

a) predicate:

a jurat	- predicat verbal
să zacă	- predicat verbal
văzut-au	- predicat verbal
e bună	- predicat nominal
au dat	- predicat verbal
a băgat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

3. "Și nu băgam de seamă[1]/ că duceam la gură lingura deșartă[2]/ și că, în mod inconștient, luam de două ori din mămăligă și niciodată din borș.[3]/"

a) predicate:

nu băgam de seamă	- predicat verbal
duceam	- predicat verbal
luam	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă

4. "Băgai de samă, însă,[1]/ că desagii mei suferiseră o infracțiune,[2]/ dar că hoțul,[3]/ în loc să ieie,[4]/ pusese ceva.[3]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

băgai de samă	- predicat verbal
suferiseră	- predicat verbal
să ieie	- predicat verbal
pusese	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

5. "Apoi mai poruncește[1]/ să-i aducă o iapă sireapă și un sac plin cu nuci,[2]/ și să lege și sacul cu nucile și pe hîrcă de coada iepei,[3]/ și să-i deie drumul.[4]/"

a) predicate:

poruncește	- predicat verbal
să aducă	- predicat verbal
să lege	- predicat verbal
să deie drumul	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă

6. "Dar în nopțile cele mari,[1]/ cînd era cîte o givorniță cumplită[2]/ și se mai întîmpla[3]/ să fie și sărbători la mijloc,[4]/ nu mai știa[1]/ ce să facă[5]/ și încotro să apuce.[6]/"

a) predicate:

era	- predicat verbal
se întîmpla	- predicat verbal
să fie	- predicat verbal
nu știa	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

să facă - predicat verbal
să apuce - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă

7. "Află acum, Ivane,[1]/ că eu sunt Dumnezeu,[2]/ și pot[3]/ să-ți dau[4]/ orice-i cere de la mine,[5]/ pentru că și tu ești om cu dreptate și darnic.[6]/"

a) predicate:

află - predicat verbal
sunt Dumnezeu - predicat nominal
pot - predicat verbal
să dau - predicat verbal
-i cere - predicat verbal
ești om - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

8. "Știi tu[1]/ că[2]/ dacă te-am văzut,[3]/
C-o singură zîmbire
Și m-ai scăpat[2]/ și m-ai pierdut?[4]/"

a) predicate:

știi - predicat verbal
am văzut - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

ai scăpat - predicat verbal
ai pierdut - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă

9. "După amiazi, primesc de la madam Georgescu o scrisorică,[1]/ prin care mă anunță[2]/ că Ovidiu a obținut nota dorită[3]/ și mă roagă[4]/ să iau prînzul deseară la dumnealor.[5]/"

a) predicate:
primesc - predicat verbal
anunță - predicat verbal
a obținut - predicat verbal
roagă - predicat verbal
să iau prînzul - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

10. "Mai mult d-atîta eu nu știu[1]/ să-ți spun;[2]/ dar un viers tainic șoptește de mult în mine[3]/ și-mi zice[4]/ că viața cu tine-mi va fi dulce,[5]/ că numai cu tine aș voi[6]/ să mor![7]/"

a) predicate:
nu știu - predicat verbal
să spun - predicat verbal
șoptește - predicat verbal
zice - predicat verbal
va fi dulce - predicat nominal
aș voi - predicat verbal
să mor - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

11. "— Iată,[1]/ te cinstesc cu caftanul de mare spătar[2]/ și te fac caimacam al Craiovei,[3]/ ca să răsplătesc bunătatea sufletului tău și slujbele[4]/ ce ai făcut țării;...[5]/"

a) predicate:

iată - predicat verbal
cinstesc - predicat verbal
fac caimacam - predicat nominal
să răsplătesc - predicat verbal
ai făcut - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

12. "Aș vrea[1]/ să văd acuma natala mea vîlcioară
Scăldată în cristalul pîrăului de-argint,[2]/
Să văd[3]/ ce eu atîta iubeam odinioară:[4]/
A codrului tenebră, poetic labirint;[3]/"

a) predicate:

aș vrea - predicat verbal
să văd - predicat verbal
să văd - predicat verbal
iubeam - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

13. "Vedeți[1]/ cum urna crapă,[2]/ cenușa reînvie,[3]/
Cum murmură trecutul cu glas de bătălie
Poporului roman;[4]/
Cum umbrele se-mbracă în zale ferecate,[5]/
Și frunțile cărunte le naltă de departe
Un Cesar, un Traian.[6]/"

a) predicate:

vedeți - predicat verbal
crapă - predicat verbal
reînvie - predicat verbal
murmură - predicat verbal
se-mbracă - predicat verbal
nalță - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă

14. "Jder privise neclintit, această ciudată scenă,[1]/ și ,[2]/ deși nu cunoștea lumea și dragostele,[3]/ înțelegea[2]/ că Nasta își ia, cu agerime de femeiușcă, numai măsuri de apărare,[4]/ și că sîmțămintele ei pentru Alexăndrel-Vodă sînt destul de potolite.[5]/"

a) predicate:

privise - predicat verbal
nu cunoștea - predicat verbal
înțelegea - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

ia - predicat verbal
sînt potolite - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

15. "Și acela, el știe[1]/ ce face,[2]/ ce drege,[3]/ de-mi aduce din cînd în cînd, așa, cîte puține, de poftă.[4]/"

a) predicate:
știe - predicat verbal
face - predicat verbal
drege - predicat verbal
aduce - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

16. "Află acum[1]/ că eu sunt sfînta Duminică,[2]/ și știu[3]/ ce nevoie te-a adus pe la mine.[4]/"

a) predicate:
află - predicat verbal
sunt sfînta - predicat nominal
știu - predicat verbal
a adus - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr.2 - propoziție subordonată completivă directă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă

17. "Ş-atunci Harap-Alb se și înfățișază înaintea împăratului Roș, spunîndu-i[1]/ de unde ,[2]/ cum ,[3]/ cine [4]/ și pentru ce anume au venit.[5]/"

a) predicate:
se înfățișază - predicat verbal
au venit - predicat verbal

Predicatele propozițiilor 2, 3 și 4 se subînțeleg, datorită prezenței elementelor de relație "de unde", "cum" și "cine".

Predicatele acestor propoziții sînt: "au venit".

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

18. "«E un șmecher ,[1]/ gîndea ziaristul ,[2]/ nu vrea[3]/ să spună[4]/ cum a ajuns el deodată în biroul patronului[5]/ și cum de nu l-a strivit patronul cu un răcnet[6]/ și nu l-a dat afară».[7]/"

a) predicate:
e un șmecher - predicat nominal
gîndea - predicat verbal
nu vrea - predicat verbal
să spună - predicat verbal
a ajuns - predicat verbal
nu a strivit - predicat verbal
nu a dat afară - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

19. "La toți,[1]/ e clar ,[2]/ le spuneam[1]/ că sînt funcționar la o editură[3]/, fiindcă știam[4]/ că ei vor scrie în sat la rudele lor[5]/ și vor spune[6]/ și ce e cu mine...[7]/"

a) predicate:
e clar - predicat nominal
spuneam - predicat verbal
sînt funcționar - predicat nominal
știam - predicat verbal
vor scrie - predicat verbal
vor spune - predicat verbal
e - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală incidentă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

20. "Vroia[1]/ să-i povestească[2]/ ce pățise[3]/ și ce presupunea[4]/ că se întîmplă acum în oraș.[5]/"

a) predicate:
vroia - predicat verbal
să povestească - predicat verbal
pățise - predicat verbal
presupunea - predicat verbal
se întîmplă - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

21. "Apoi iese și de acolo,[1]/ el știe[2]/ cum [3]/ și pe unde,[4]/ se duce la fereastra boierului[5]/ și iar începe:...[6]/"

a) predicate:

iese - predicat verbal
știe - predicat verbal
se duce - predicat verbal
începe - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție principală

22. "Facă lumea[1]/ orice vrea,[2]/
Nu zvoni[3]/ că este rea:[4]/
Cine[6]/ gîndul nu-și trădează[5]/
Nu oftează.[6]/"

a) predicate:

facă - predicat verbal
vrea - predicat verbal
nu zvoni - predicat verbal
este rea - predicat nominal
nu trădează - predicat verbal
nu oftează - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă

23. "Asta se datora desigur acelei invenții[1]/ care făcea[2]/ să se vadă cerul luptei pe un ecran[3]/ și piloții să fie dirijați de jos.[4]/"

a) predicate:

se datora - predicat verbal
făcea - predicat verbal
să se vadă - predicat verbal
să fie dirijați - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă

24. "—Nu te-ntreb de înălțime,[1]/ că doar n-avem nevoie de paie pentru boi,[2]/ ci aș voi[3]/ să știu[4]/ ce feliu este la voi grăuntele orzului.[5]/"

a) predicate:

nu -ntreb - predicat verbal
n-avem - predicat verbal
aș voi - predicat verbal
să știu - predicat verbal
feliu este - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

Propoziții subordonate completive indirecte

1. "N-ai știut [1]/ se vede,[2]/ că bătrînul crivăț nu e învățat[3]/ să facă la cocardă[4]/ și să steie smirnă înaintea unui galon de fir[5]/."

a) predicate:
n-ai știut - predicat verbal
se vede - predicat verbal
nu e învățat - predicat verbal
să facă - predicat verbal
să steie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală (incidentă)
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă indirectă

2. "Se gîndi[1]/ să aducă un eunuc din Constantinopole ,[2]/ dar lepădă și această idee,[3]/ căci știa din încercare[4]/ cît prețuiește și credința eunucilor.[5]/"

a) predicate:
se gîndi - predicat verbal
să aducă - predicat verbal
lepădă - predicat verbal
știa - predicat verbal
prețuiește - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă

3. "Ciocoiul îl primi cu un aer foarte sever[1]/ și ,[2]/ fără să-l poftească[3]/ să șeazǎ[4]/ sau să-i răspunză la compliment,[5]/ îi zise:[2]/"

a) predicate:

primi	- predicat verbal
să poftească	- predicat verbal
să șeazǎ	- predicat verbal
să răspunză	- predicat verbal
zise	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr.3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă indirectă

4. "Obicinuit din timpul său de mărire[1]/ ca toți să-l salute[2]/ și să-l lingușească,[3]/ credea, în vanitatea sa,[1]/ că va fi tratat tot cu asemeni onori și după căderea lui Caragea;[4]/ dar se amăgea.[5]/"

a) predicate:

să salute	- predicat verbal
să lingușească	- predicat verbal
credea	- predicat verbal
va fi tratat	- predicat verbal
se amăgea	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 -propoziție principală

5."Dacă n-a fost ea vrednică[1]/ să vă răpuie capul,[2]/ fii măcar tu vrednic[3]/ s-o stăpînești,[4]/ căci acum ț-o dau cu toată inima.[5]/"

a) predicate:

n-a fost vrednică - predicat nominal
să răpuie - predicat verbal
fii vrednic - predicat nominal
s- stăpînești - predicat verbal
dau - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

6. "Și cîte ponturi și ponosuri nu da dintr-însul,[1]/ de-i era și lui lehamete cîteodată[2]/ să se mai întîlnească cu cineva[3]/ și să-l mai stîrnească la vorbă.[4]/"

a) predicate:

nu da - predicat verbal
era lehamete - predicat nominal
să se întîlnească - predicat verbal
să stîrnească - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă

7. "Nu te gîndi[1]/ că te-am angajat[2]/ să scrii,[3]/ ci să înveți,[4]/ să ajungi[5]/ să faci ziarul nostru singur.[6]/"

a) predicate:

nu te gîndi - predicat verbal
am angajat - predicat verbal
să scrii - predicat verbal
să înveți - predicat verbal
să ajungi - predicat nominal incomplet
să faci - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată predicativă

8. "Aici însă parcă m-a trezit dintr-o buimăceală, bineînțeles numai pentru cîteva clipe,[1]/ adică mi-am dat seama[2]/ că[3]/ deși sînt la București,[4]/ de fapt n-am plecat încă din sat.[3]/"

a) predicate:

a trezit - predicat verbal
mi-am dat seama - predicat verbal
sînt - predicat verbal
n-am plecat - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

9. "Am fost acuzat[1]/ că răspîndesc manifeste revoluționare[2]/ și s-au gîndit[3]/ că[4]/ dacă mă trimit la tăticul și la mămica,[5]/ o să mă potolesc...[4]/"

a) predicate:

am fost acuzat - predicat verbal
răspîndesc - predicat verbal
s-au gîndit - predicat verbal
trimit - predicat verbal
o să mă potolesc - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

10. "Și deodată Niculae Masă își dădu seama[1]/ că libertatea sa de pînă atunci fusese supravegheată ,[2]/ acțiunile sale urmărite îndeaproape[3]/ și că nu fusese arestat[4]/ fiindcă se știa[5]/ că e un comunist din cei importanți[6]/ și poliția legionară vroia,[7]/ prin el, să prindă și pe alții...[8]/"

a) predicate:

își dădu seama - predicat verbal
fusese supravegheată - predicat verbal
(fuseseră) urmărite - predicat verbal
nu fusese arestat - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

se știa - predicat verbal
e un comunist - predicat nominal
vroia - predicat verbal
să prindă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă

11. "După masă se lăsă repede întunericul[1]/ și Ștefan fu sfătuit[2]/ să nu se aventureze spre casă,[3]/ să doarmă la ei ,[4]/ de astă dată probabil[5]/ că nu mai e de glumit.[6]/"

a) predicate:

se lăsă întunericul - predicat verbal
fu sfătuit - predicat verbal
să nu se aventureze - predicat verbal
să doarmă - predicat verbal
probabil - predicat verbal
nu e de glumit - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

12. "Nu așa trebuia[1]/ să înceapă invazia,[2]/ dar aceste atacuri îi vor sili pe englezi[3]/ să-și aducă pe cer aviația de vînătoare,[4]/ să-și apere marina[5]/ și atunci va începe în realitate lupta decisivă.[6]/"

a) predicate:

nu trebuia	- predicat verbal
să înceapă	- predicat verbal
vor sili	- predicat verbal
să aducă	- predicat verbal
să apere	- predicat verbal
va începe	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6	- propoziție principală

13. "El nu se mulțumește,[1]/ cum spune poetul,[2]/ să-ți ia pîinea din vatră,[3]/ fructele de pe crăci și de pe araci,[4]/ stupii de albine din grădină[5]/ și să-și pună nara la izvoarele pămîntului tău[6]/ și să le soarbă din adîncuri bogățiile...[7]/"

a) predicate:

nu se mulțumește	- predicat verbal
spune	- predicat verbal
să ia	- predicat verbal
să ia	- predicat verbal (se subînțelege)
să ia	- predicat verbal (se subînțelege)
să pună	- predicat verbal
să soarbă	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală (incidentă)
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată completivă indirectă

14. "—Bine, Luchi,[1]/ văd[2]/ că nu ești sinceră cu mine[3]/ și nu ești dispusă[4]/ să-ți ceri iertare[5]/ și să-mi promiți[6]/ că n-ai să mai faci,[7]/ zise Ștefan întru tîrziu.[8]/"

a) predicate:

(e) bine	- predicat nominal
văd	- predicat verbal
nu ești sinceră	- predicat nominal
nu ești dispusă	- predicat nominal
să ceri	- predicat verbal
să promiți	- predicat verbal
n-ai să faci	- predicat verbal
zise	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr.1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 8	- propoziție principală

15. "Nu se mai aștepta[1]/ ca el s-o caute,[2]/ dar uite[3]/ că a căutat-o,[4]/ înseamnă[5]/ că tine la ea[6]/ și a fost în stare[7]/ să treacă peste purtarea ei într-adevăr trufașă.[8]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

nu se aștepta	- predicat verbal
s- caute	- predicat verbal
uite	- predicat verbal
a căutat	- predicat verbal
înseamnă	- predicat nominal (incomplet)
ține	- predicat verbal
a fost în stare	- predicat nominal
să treacă	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 8	- propoziție subordonată completivă indirectă

16. "În sfîrșit,[1]/ ca să nu-mi uit vorba,[2]/ toată noaptea cea dinainte de plecare,[1]/ până s-au revărsat zorile,[3]/ m-am frămîntat cu gîndul feliu și chip,[1]/ cum aș putea îndupleca pe mama[4]/ să mă duc mai bine la mănăstire;...[5]/"

a) predicate:

să nu uit	- predicat verbal
s-au revărsat	- predicat verbal
m-am frămîntat	- predicat verbal
aș putea	- predicat verbal
să mă duc	-predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă indirectă

Propoziții subordonate circumstanțiale de loc

1. "Cel mai mare era harnic, grijuliv și chiabur,[1]/ pentru că[2]/ unde punea el mîna,[3]/ punea și Dumnezeu mila,[2]/ dar n-avea copii.[4]/"

a) predicate:
era harnic, grijuliv și chiabur - predicat nominal
punea - predicat verbal
punea - predicat verbal
n-avea - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 4 - propoziție principală

2. "Ivan,[1]/ cum ajunge în dreptul podului,[2]/ scoate cele două carboave[1]/ de unde le avea strînse[3]/ și dă una lui sfîntul Petre și una lui Dumnezeu, zicînd:...[4]/"

a) predicate:
ajunge - predicat verbal
scoate - predicat verbal
avea - predicat verbal
dă - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 4	- propoziție principală

3. "—Măi, nu cumva să vă împingă *mititelul*[1]/ să întrați înaintea mea,[2]/ unde ne-a duce omul țapului celui roș,[3]/ că nu mai ajungeți[4]/ să vedeți ziua de mîne.[5]/"

a) predicate:

nu să împingă	- predicat verbal
să întrați	- predicat verbal
a duce	- predicat verbal (formă populară a viitorului verbului "a duce")
nu ajungeți	- predicat verbal
să vedeți	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă indirectă

4. "Acu ei au făcut un arc[1]/ ș-o zis[2]/ că[3]/ unde l-a zvîrli,[4]/ pînă unde-a ajunge,[5]/ acolo să poposească.[3]/"

a) predicate:

au făcut	- predicat verbal
o zis	- predicat verbal (forma populară a perfectului compus al verbului "a zice")
a zvîrli	- predicat verbal (forma populară a viitorului verbului "a zvîrli")

Scanned with OKEN Scanner

a ajunge - predicat verbal (forma populară a viitorului verbului "a ajunge")
să poposească - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de loc

5. —Oriunde voi merge,[1]/ oriunde voi poposi[2]/ și oriunde voi privi inelul[3]/ ce mi l-ai dat,[4]/ mă voi gîndi la tine, la tatăl și frații mei,[5]/ ce m-așteaptă[6]/ și care trăiesc cu nădejdea[7]/ că eu voi izbîndi[8]/ și o voi elibera pe sora noastră de la curțile zmeului.[9]/

a) predicate:
voi merge - predicat verbal
voi poposi - predicat verbal
voi privi - predicat verbal
ai dat - predicat verbal
mă voi gîndi - predicat verbal
așteaptă - predicat verbal
trăiesc - predicat verbal
voi izbîndi - predicat verbal
voi elibera - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr.8 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale de timp

1. "Când m-a văzut,[1]/ dintre femei
S-a dezlipit dodată; [2]/
Când i-am vorbit,[3]/ privirea ei
Zîmbea înviorată.[4]/
Dar a privit în ochii mei[5]/
Și-a stat întunecată.[6]/"

a) predicate:

a văzut	- predicat verbal
s-a dezlipit	- predicat verbal
am vorbit	- predicat verbal
zîmbea	- predicat verbal
a privit	- predicat verbal
a stat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție principală

2. "Și[1]/ după ce i tăie uscăturile[2]/ și îi luă omizile,[3]/ culese trei merișoare ca cele din rai[1]/ și se întoarse înapoi.[4]/"

a) predicate:

tăie	- predicat verbal
luă	- predicat verbal
culese	- predicat verbal
se întoarse	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție principală

3. "Cînd auzeam noi pe moș Luca pomenind cu drag de casă,[1]/ și cînd mai vedeam[2]/ cum rămîn satele și locurile frumoase în urmă,[3]/ și tot altele necunoscute se înfățoșază înainte-ne,[4]/ supărarea noastră creștea la culme![5]/"

a) predicate:

auzeam - predicat verbal
vedeam - predicat verbal
rămîn - predicat verbal
se înfățoșază - predicat verbal
creștea - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție principală

4. "După ce îl îmbrăcă[1]/ și-l învață[2]/ cum să se poarte la boierul,[3]/ plecă cu dînsul.[4]/"

a) predicate:

îmbrăcă - predicat verbal
învață - predicat verbal
să se poarte - predicat verbal
plecă - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție principală

5. "Cînd mama nu mai putea de obosită[1]/ și se lăsa cîte oleacă ziua,[2]/ să se odihnească,[3]/ noi, băieții, tocmai atunci ridicam casa în slavă.[4]/"

a) predicate:

nu putea - predicat verbal
se lăsa - predicat verbal
să se odihnească - predicat verbal
ridicam în slavă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție principală

6. "Și nu mă înșelai;[1]/ cînd dezlegai cordeaua[2]/ și desfăcui învălitoarea,[3]/ găsii înăuntru un mic și cochet patrat de hîrtie albă,[4]/ pe care sta scris: «De la Magda»...[5]/"

a) predicate:

nu înșelai - predicat verbal
dezlegai - predicat verbal
desfăcui - predicat verbal
găsii - predicat verbal
sta scris - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propoziţiilor:

propoziţia nr. 1 - propoziţie principală
propoziţia nr. 2 - propoziţie subordonată circumstanţială de timp
propoziţia nr. 3 - propoziţie subordonată circumstanţială de timp
propoziţia nr. 4 - propoziţie principală
propoziţia nr. 5 - propoziţie subordonată atributivă

7. "Şi merge el[1]/ cît merge,[2]/ pănă ce ajunge acasă la moşneag,[3]/ şi de la poartă începe a cînta: «Cucurigu!!! cucurigu!!!»[4]/"

a) predicate:

merge - predicat verbal
merge - predicat verbal
ajunge - predicat verbal
începe - predicat verbal

b) felul propoziţiilor:

propoziţia nr. 1 - propoziţie principală
propoziţia nr. 2 - propoziţie subordonată circumstanţială de timp
propoziţia nr. 3 - propoziţie subordonată circumstanţială de timp
propoziţia nr. 4 - propoziţie principală

8. "Dar împăratul,[1]/ cînd a venit în astă-sară de la vînat[2]/ şi cînd i s-a adus laptele,[3]/ a zis în gîndul său:[1]/ «Acest lapte nu se mai bè»[4]/."

a) predicate:

a venit - predicat verbal
s-a adus - predicat verbal
a zis - predicat verbal
nu se bè - predicat verbal

b) felul propoziţiilor:

propoziţia nr. 1 - propoziţie principală
propoziţia nr. 2 - propoziţie subordonată circumstanţială de timp

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție principală

9. "Cînd răsturnai cutia[1]/ și vărsai sardelele pe farfurie,[2]/ o duhoare grea de untură de pește mă izbi în nas.[3]/"

a) predicate:
răsturnai - predicat verbal
vărsai - predicat verbal
izbi - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție principală

10. "Și[1]/ cum mă scol,[2]/ îndată mă și trimete mama cu demîncare în țarină, la niște lingurari[1]/ ce-i aveam tocmiți prășitori tocmai în Valea Sacă, aproape de Topoliță.[3]/"

a) predicate:
mă scol - predicat verbal
trimete - predicat verbal
aveam - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă

11. "Apoi s-apucă de făcut bucate,[1]/ și [2]/ cînd a venit sfînta Duminică de la biserică[3]/ și a văzut copiii lăuți frumos și toate trebile bine făcute,[4]/ s-a umplut de bucurie.[2]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

s- apucă - predicat verbal
a venit - predicat verbal
a văzut - predicat verbal
s-a umplut de bucurie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

12. "Precum în largul mării corabia s-oprește[1]/
Cînd vîntul nu mai suflă[2]/ și pînza pe catart
Atîrnă nenstrunată sub luna[3]/ ce-i zîmbește
Cu razele[4]/ ce-asupră-i zadarnic se împart;[5]/"

a) predicate:

s- oprește - predicat verbal
nu suflă - predicat verbal
atîrnă - predicat verbal
zîmbește - predicat verbal
se împart - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

13. "Cu galbeni ochi pierduți în zare,[1]/ —
De cînd se știu,[2]/ s-au pomenit[3]/ —
Țiganii merg fără-ncetare:[1]/
Nu știu nici ei[4]/ cînd au pornit.[5]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

se știu - predicat verbal
s-au pomenit - predicat verbal
merg - predicat verbal
nu știu - predicat verbal
au pornit - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

14. "E tristă și urîtă iarna la țară,[1]/ cînd crivățul viforos urlă preste cîmpii,[2]/ cînd norii sau ceața întunecă cerul,[3]/ cînd ploile reci desfundă pămîntul,[4]/ cînd țarina-i goală și năpustită,[5]/ dumbrava uscată,[6]/ și plugarul trîndav.[7]/"

a) predicate:

e tristă și urîtă - predicat nominal
urlă - predicat verbal
întunecă - predicat verbal
desfundă - predicat verbal
i goală și năpustită - predicat nominal
(i) uscată - predicat nominal (se subînțelege verbul copulativ "i")
(i) trîndav - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de

Scanned with OKEN Scanner

timp

propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

15. "Vizitiul,[1]/ dupe ce plesni de cîteva ori din bici[2]/ și mai făcu cîteva marafeturi,[3]/ prin care voia[4]/ să arate abilitatea[5]/ ce avea în meseria sa,[6]/ trase butca la scară.[1]/"

a) predicate:

plesni - predicat verbal

făcu - predicat verbal

voia - predicat verbal

să arate - predicat verbal

avea - predicat verbal

trase - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală

propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă

propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă

16. "Nu era aceasta întîia dată[1]/ cînd bunul boier și mai toți boierii români luau în curțile lor tineri fără protecție[2]/ și le înlesnea mijloacele de a-și face, prin munca și meritele lor, o carieră în lumea aceea[3]/ unde favoarea și banii făceau totul[4]/."

a) predicate:

nu era - predicat verbal

luau - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

înlesnea - predicat verbal
făceau - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

17. "Feciorul banului X...,[1]/ după ce împlu ciubucul stăpînului său[2]/ și se înfășură în giubeaua îmblănită cu samur, tot a stăpînului său,[3]/ se trînti în pat cu nepăsare[1]/ și se puse a fuma ca un cadiu.[4]/"

a) predicate:

împlu - predicat verbal
se înfășură - predicat verbal
se trînti - predicat verbal
se puse - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție principală

18. "Poporul,[1]/ ale căruia sentimente se schimbă foarte lesne,[2]/ cum auzi cîntările preoților[3]/ și văzu cortegiul funerar apropiindu-se,[4]/ începu[1]/ să se tragă înapoi cu respect,[5]/ ca să-i înlesnească trecerea;...[6]/"

a) predicate:

se schimbă - predicat verbal
auzi - predicat verbal
văzu - predicat verbal
începu - predicat verbal
să se tragă - predicat verbal
să înlesnească - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

19. "După ce a ruinat de ajuns pe nenorocitul boier,[1]/ care nu l-a lăsat[2]/ să piară de foame pe drumuri,[3]/ și după ce și-a luat rangul de pitar,[4]/ la care nu este vătaf de curte[5]/ care să nu aspire,[6]/ omul nostru caută un pretext[7]/ și părăsește casa stăpînului său tocmai atunci[8]/ cînd acesta simte cea mai mare nevoie de dînsul.[9]/"

a) predicate:

a ruinat	- predicat verbal
nu a lăsat	- predicat verbal
să piară	- predicat verbal
a luat	- predicat verbal
nu este	- predicat verbal
să nu aspire	- predicat verbal
caută	- predicat verbal
părăsește	- predicat verbal
simte	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 7 - propoziție principală
propoziția nr. 8 - propoziție principală
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

20. "Arabii toți răsar din cort,[1]/
Să-mi vadă roibul,[2]/ cînd îl port[3]/
Și-l joc în frîu[4]/ și-l las în trap![5]/
Mi-e drag ca ochii mei din cap[6]/
Și nu l-aș da nici mort.[7]/"

a) predicate:

răsar - predicat verbal
să vadă - predicat verbal
port - predicat verbal
joc - predicat verbal
las - predicat verbal
e drag - predicat nominal
nu aș da - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 6 - propoziție principală
propoziția nr. 7 - propoziție principală

21. "E ușor[1]/ să judeci pe cineva[2]/ fără să te pui în situația lui,[3]/ să pretinzi încredere absolută,[4]/ în timp ce tu te plimbi cu altul pe străzi[5]/ și arăți fericită...[6]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

e ușor	- predicat nominal
să judeci	- predicat verbal
să pui	- predicat verbal
să pretinzi	- predicat verbal
te plimbi	- predicat verbal
arăți fericită	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

Propoziții subordonate circumstanțiale de mod

1. "De jur împrejur,[1]/ ca și cum s-ar ținea de mînă,[2]/ stau munții cu piscuri înalte,[1]/ peste care brădișul negru se întinde ca o imensă haină de doliu.[3]/"

a) predicate:

s-ar ținea	- predicat verbal
stau	- predicat verbal
se întinde	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă

2. "Flăcăuanii se așezară și ei împrejur, cu pălăriile pe cap,[1]/ fără să se spele,[2]/ fără să-și facă cruce...[3]/"

a) predicate:

se așezară - predicat verbal
să se spele - predicat verbal
să-și facă cruce - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

3. "Avea un singur merit:[1]/ ținea la cei trei, Paraschiv, Nilă și Achim,[2]/ ca și cînd i-ar fi fost frați,[3]/ și la Guica,[2]/ care era sora lui Moromete,[4]/ ca și cînd i-ar fi fost lui a doua mamă.[5]/"

a) predicate:

avea - predicat verbal
ținea - predicat verbal
ar fi fost frați - predicat nominal
era sora - predicat nominal
ar fi fost mamă - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

4. "Lache umblă pe stradă[1]/ fără să știe exact[2]/ unde vrea[3]/ să meargă,[4]/ fără să fi hotărît[5]/ cum să-nceapă petrecerea de Paști.[6]/"

a) predicate:

umblă - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

să știe - predicat verbal
vrea - predicat verbal
să meargă - predicat verbal
să fi hotărît - predicat verbal
să-nceapă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă

5. "Mîndrul albanez,[1]/ fără să privească cît de puțin pe bietul june[2]/ ce-i făcea temenele pînă la pămînt,[3]/ strigă cu voce de stentor:...[1]/"

a) predicate:

să privească - predicat verbal
făcea - predicat verbal
strigă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă

6. "Poeții timpului secase nesfîrșitele comori ale închipuirei lor,[1]/ fără ca odele, elegiile și acrostihidele lor să găsească în inima vanitoasei femei altceva decît o stîncă de granit[2]/ de care se sfărîmau poeticele lor silințe,[3]/ fără să producă cel mai mic efect.[4]/"

a) predicate:

secase - predicat verbal
să găsească - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

se sfărîmau - predicat verbal
să producă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

7. "Și atunci, odată pornesc și turturica, și calul, fugind pe întrecute,[1]/ cînd pe sus,[2]/ cînd pe jos,[3]/ după cum cerea trebuința.[4]/"

a) predicate:
pornesc - predicat verbal
fug - predicat verbal (se subînțelege)
fug - predicat verbal (se subînțelege)
cerea - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

8. "Niki se uita în sus la omul în frac[1]/ fără să-i spună nimic,[2]/ dar cu o privire interogativă[3]/ fără să cerceteze lista de pe masă,...[4]/"

a) predicate:
se uita - predicat verbal
să spună - predicat verbal
se uita - predicat verbal (se subînțelege)
să cerceteze - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

9. "Și atunci Ștefan,[1]/ fără să se gîndească,[2]/ se dusese la Paraschiv, așa[1]/ cum nimerește un cîine flămînd locul[3]/ unde poate înghiți ceva.[4]/"

a) predicate:

să se gîndească - predicat verbal
se dusese - predicat verbal
nimerește - predicat verbal
poate - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

10. "De cîteva ori observase[1]/ că se uita la ei[2]/ fără să-i vadă[3]/ și îi asculta[4]/ fără să dea semne[5]/ că e cel puțin atentă[6]/ la ceea ce i se spune...[7]/"

a) predicate:

observase - predicat verbal
se uita - predicat verbal
să vadă - predicat verbal
asculta - predicat verbal
să dea semne - predicat verbal
e atentă - predicat nominal
se spune - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată completivă indirectă

11. "Ștefan văzu,[1]/ fără să-i vină[2]/ să creadă parcă,[3]/ un soldat izolat apărînd de după un colț și luînd-o liniștit de-a lungul Căii Dorobanților[1]/ ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat pe-acolo.[4]/"

a) predicate:

văzu	- predicat verbal
să vină	- predicat verbal
să creadă	- predicat verbal
nu s-ar fi întîmplat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

12. "Și Achim izbucni în rîs[1]/ fără să-i spună fetei[2]/ de ce,[3]/ dar ea rîse cu el[4]/ ca și cînd l-ar fi înțeles...[5]/"

a) predicate:

izbucni	- predicat verbal
să spună	- predicat verbal
rîde	- predicat verbal (se subînțelege)
rîse	- predicat verbal
ar fi înțeles	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

13. "Frigul mi-a trecut[1]/ și pînă în apropierea Pieței Victoriei am mers cu o plăcere nouă, aceea de a merge[2]/ fără să te gîndești la nimic[3]/ și fără să te urci în ceva[4]/ ca să te ducă acolo[5]/ unde dorești.[6]/"

a) predicate:

a trecut - predicat verbal
am mers - predicat verbal
să te gîndești - predicat verbal
să te urci - predicat verbal
să ducă - predicat verbal
dorești - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de loc

14. "—Domnule general,[1]/ zise el[2]/ fără să-i acorde lui Ștefan cea mai mică atenție,[3]/ ca și cînd acesta n-ar fi existat,[4]/ nemții ne comunică o schimbare a orei atacului, în loc de șase, patru dimineața.[1]/"

a) predicate:

zise - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

să acorde - predicat verbal
n-ar fi existat - predicat verbal
comunică - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

15. A trecut pe lîngă el, cel mai bun prieten al său,[1]/ ca și cînd nu l-ar fi văzut,[2]/ și nu l-ar fi cunoscut,[3]/ ca și cînd nu fusese el cel[4]/ ce l-l ajutase la necaz.[5]/

a) predicate:
a trecut - predicat verbal
nu ar fi văzut - predicat verbal
nu ar fi cunoscut - predicat verbal
nu fusese cel - predicat nominal
ajutase - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

16. A plecat[1]/ fără să-și ia rămas bun,[2]/ ca și cînd nimeni nu l-ar fi petrecut pînă la ușa casei,[3]/ ca și cînd nimeni nu l-ar fi salutat[4]/ și nu i-ar fi urat "drum bun".[5]/

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

a plecat - predicat verbal
să-și ia rămas bun - predicat verbal
nu ar fi petrecut - predicat verbal
nu ar fi salutat - predicat verbal
nu ar fi urat - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

17. A sosit[1]/ cît a putut de repede,[2]/ gîndindu-se chiar în tren[1]/ cum să ajungă mai repede acasă,[3]/ fără să-și rețină prietena prea mult timp.[4]/

a) predicate:

a sosit - predicat verbal
a putut - predicat verbal
să ajungă - predicat verbal
să rețină - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

18. A revenit așa[1]/ cum a plecat;[2]/ l-am recunoscut[3]/ căci a rămas la fel ca-nainte.[4]/

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

a revenit	- predicat verbal
a plecat	- predicat verbal
am recunoscut	- predicat verbal
a rămas la fel	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

19. "Și textul, nesemnat, se încheie cam așa,[1]/ că duhul căpitanului plutește peste tot[2]/ și nu poate fi împrăștiat de nimeni[3]/ (adică nici de general)[4]/ și că vor învinge[5]/ sau vor muri...[6]/"

a) predicate:

se încheie	- predicat verbal
plutește	- predicat verbal
nu poate	- predicat verbal
nu poate	- predicat verbal (se subînțelege)
vor învinge	- predicat verbal
vor muri	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale de cauză

1. "Inima însă ne era ferbinte,[1]/ că[2]/ ce gîndeam[3]/ și izbîndeam.[2]/ "

a) predicate:
era ferbinte - predicat nominal
gîndeam - predicat verbal
izbîndeam - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă

2. "Și acum văd eu[1]/ că avea mare dreptate mătușa,[2]/ căci pupăza era ceasornicul satului.[3]/"

a) predicate:
văd - predicat verbal
avea - predicat verbal
era ceasornicul - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

3. "— Da om aștepta și două, numai cît mai degrabă,[1]/ că tovarășul ista al meu are obicei[2]/ de moare[3]/ cum apune soarele[4]/ și n-aș vrea[5]/ să moară flămînd, sărmanul.[6]/"

a) predicate:
om aștepta - predicat verbal
are - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

moare - predicat verbal
apune - predicat verbal
n-aș vrea - predicat verbal
să moară - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă

4. "Numai să mergem mai repede[1]/ că ne-apucă noaptea[2]/ și trebuie[3]/ să fim în iastă-sară la Șar.[4]/"

a) predicate:

să mergem - predicat verbal
apucă - predicat verbal
trebuie - predicat verbal
să fim - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

5. "Am venit aice după oleacă de iarbă pentru vitișoarele noastre,[1]/ că pe la noi nu s-a prea făcut vara asta,[2]/ și-i scumpă de tot.[3]/"

a) predicate:

am venit - predicat verbal
nu s-a făcut - predicat verbal
-i scumpă - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

6. "Și,[1]/ cum zice,[2]/ umflă cucoșul de-o aripă[1]/ și-l zvîrle în haznaua cu banii,[3]/ căci boierul acela, de mult bănărit[4]/ ce avea,[5]/ nu-i mai știa numărul!...[4]/"

a) predicate:

zice	- predicat verbal
umflă	- predicat verbal
zvîrle	- predicat verbal
avea	- predicat verbal
nu știa	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

7. "—Eu mă tocmesc pe trei ani odată,[1]/ pentru că nu-s deprins a umbla cu croșna în spate, din stăpîn în stăpîn,[2]/ și vreu[3]/ să cunosc ceva,[4]/ cînd voi ieși de la dumneata.[5]/"

a) predicate:

mă tocmesc	- predicat verbal
nu-s deprins	- predicat nominal
vreu	- predicat verbal
să cunosc	- predicat verbal
voi ieși	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

8. "Apoi se roagă[1]/ să-i deie și lui ceva de mîncare,[2]/ căci e tare flămînd[3]/ și n-are nimica merinde la dînsul,[4]/ nici de unde cumpăra.[5]/"

a) predicate:

se roagă	- predicat verbal
să deie	- predicat verbal
e tare flămînd	- predicat nominal
n-are	- predicat verbal
n-are	- predicat verbal (se subînțelege)

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

9. "Sai degrabă din car[1]/ și mulțămește cucoanei[2]/ că te-a scăpat de la moarte[3]/ și-ai dat peste belșug, luîndu-te sub aripa dumisale.[4]/"

a) predicate:

sai	- predicat verbal
mulțămește	- predicat verbal
a scăpat	- predicat verbal
ai dat	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

10. "Cînd am fost ură[1]/ am fost mare,[2]/
Dar, astăzi, cu desăvîrșire
Sunt mare,[3]/ căci mă simt iubire,[4]/
Sunt mare,[5]/ căci mă simt uitare.[6]/"

a) predicate:

am fost ură - predicat nominal
am fost mare - predicat nominal
sunt mare - predicat nominal
mă simt - predicat verbal
sunt mare - predicat nominal
mă simt - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

11. "Dar[1]/ daca adevărul este pus în inima omului[2]/ ca să-i arate calea[3]/ ce duce la fericire,[4]/ fatalitatea a voit[1]/ ca pasiunele materiei să învingă mai totdauna acest sînt simțimînt[5]/ ce se manifestă în noi[6]/ de cîte ori voim[7]/ să comitem vreo nelegiuire.[8]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

este pus - predicat verbal
să arate - predicat verbal
duce - predicat verbal
a voit - predicat verbal
să învingă - predicat verbal
se manifestă - predicat verbal
voim - predicat verbal
să comitem - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă

12. "Ascultă-mă pe mine,[1]/ că sunt lup bătrîn,[2]/ am dat cu capul de pragul de sus[3]/ și am văzut pe cel de jos.[4]/"

a) predicate:

ascultă - predicat verbal
sunt lup - predicat nominal
am dat - predicat verbal
am văzut - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

13. "— Vei ședea toată ziua în pridvor cu capul gol,[1]/ ca să împlinești poruncile mele,[2]/ căci la din împotrivă îți voi pune coarne,[3]/ te voi unge cu miere[4]/ și te voi lega de stîlpul porții,[5]/ ca să te mănînce mușchii[6]/ și să rîză lumea de tine...[7]/"

a) predicate:

vei ședea - predicat verbal
să împlinești - predicat verbal
voi pune - predicat verbal
voi unge - predicat verbal
voi lega - predicat verbal
să mănînce - predicat verbal
să rîză - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

14. "Această carieră,[1]/ deși nu-i aducea un venit[2]/ cu care să-și întîmpine toate necesitățile vieții,[3]/ el însă era mulțămit de dînsa,[1]/ căci îl scutea de umilire[4]/ și îl făcea stăpîn pe voința sa.[5]/"

a) predicate:

nu aducea - predicat verbal
să întîmpine - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

era mulțămit - predicat nominal
scutea - predicat verbal
făcea stăpîn - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

15. "Libertatea presei îl supără,[1]/ căci descoperă inichitățile vieței sale[2]/ și nu-l lasă[3]/ să despoaie de averi pe stat și pe particolari;...[4]/"

a) predicate:

supără - predicat verbal
descoperă - predicat verbal
nu lasă - predicat verbal
să despoaie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă

16. "Și de-aceea spusa voastră era sîntă și frumoasă,[1]/
Căci de minți era gîndită,[2]/ căci de inimi era scoasă,
Inimi mari, tinere încă,[3]/ deși voi sunteți bătrîni.[4]/"

a) predicate:

era sîntă și frumoasă - predicat nominal
era gîndită - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

era scoasă - predicat verbal
sunteți bătrîni - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

17. "În ochii mei acuma nimic nu are preț
Ca taina[1]/ ce ascunde a tale frumuseți;[2]/
Căci pentru care altă minune decît tine
Mi-aș risipi o viață de cugetări senine.[3]/"

a) predicate:

nu are - predicat verbal
ascunde - predicat verbal
aș risipi - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

18. "—Sigur[1]/ că nu se poate,[2]/ dar nea Paraschiv ar face bine[3]/ să nu mai bea,[4]/ fiindcă din pricina lui v-ați purtat toți urît cu tatăl vostru,[5]/ v-ați luat după Paraschiv.[6]/"

a) predicate:

sigur - predicat verbal
nu se poate - predicat verbal
ar face - predicat verbal
să nu bea - predicat verbal
v-ați purtat - predicat verbal
v-ați luat - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

19. "Nimic nu-l neliniștise mai mult decît acest avertisment,[1]/ fiindcă era uman,[2]/ omul nu-l bătuse,[3]/ nu-l umilise[4]/ și îi dăduse drumul imediat.[5]/"

a) predicate:

nu neliniștise - predicat verbal
era uman - predicat nominal
nu bătuse - predicat verbal
nu umilise - predicat verbal
dăduse drumul - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

20. "Cu toate acestea,[1]/ cum era ea de cufundată în acul și ața ei...[2]/ mi se părea[1]/ că văd pe Venerea împletind la colțun...[3]/"

a) predicate:

era cufundată - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

se părea - predicat verbal
văd - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă

21. "Și mergea[1]/ de-i pîrîiau călcîiele de frică[2]/ să nu se răzgîndească sfînta Duminică,[3]/ să pornească după dînsa,[4]/ s-o ajungă[5]/ și să-i ieie lada.[6]/"

a) predicate:

mergea - predicat verbal
pîrîiau - predicat verbal
să nu se răzgîndească - predicat verbal
să pornească - predicat verbal
s- ajungă - predicat verbal
să ieie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale de scop

1. "Și[1]/ dacă Enachi se punea pe gene-i,[2]/ ea îndată luă apă rece[1]/ și-și spăla fața,[3]/ ca nu cumva s-o vadă neadormita soacră[4]/ și să-i bănuiască.[5]/"

a) predicate:

se punea	- predicat verbal
luă	- predicat verbal
spăla	- predicat verbal
s- nu vadă	- predicat verbal
să bănuiască	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

2. "Făcîndu-se ziua albă, vulpea iese la marginea drumului[1]/ și se culcă sub o tufă, gîndindu-se[2]/ ce să mai facă,[3]/ ca să poată găsi ceva de mîncare.[4]/"

a) predicate:

iese	- predicat verbal
se culcă	- predicat verbal
să facă	- predicat verbal
să poată	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

3. "Odată, la un Sfîntul Vasile, ne prindem noi vro cîțiva băieți din sat[1]/ să ne ducem cu plugul;[2]/ căci eram și eu mărișor acum, din păcate.[3]/"

a) predicate:

ne prindem - predicat verbal
să ne ducem - predicat verbal
eram mărișor - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

4. "Mai bine dă-mi un rînd de haine,[1]/ ca să duc stăpînului meu[2]/ și să poată veni pînă aci.[3]/"

a) predicate:

dă - predicat verbal
să duc - predicat verbal
să poată - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

5. "—Apoi nu sînt mai pe-aproape,[1]/ că-i culeg țigancele,[2]/ de-i duc la tîrg.[3]/"

a) predicate:

nu sînt - predicat verbal
culeg - predicat verbal
duc - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

6. "Face mai întâi o cruce[1]/ ș-o înfige în pământ,[2]/ de însamnă locul[3]/."

a) predicate:

face - predicat verbal
înfige - predicat verbal
însamnă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

7. "Țăranul mergea pe lîngă boi[1]/ și-i tot îndemna[2]/ să meargă mai iute,[3]/ ca s-ajungă degrabă acasă[4]/ și să ieie pielea vulpei.[5]/"

a) predicate:

mergea - predicat verbal
îndemna - predicat verbal
să meargă - predicat verbal
s-ajungă - predicat verbal
să ieie - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

Scanned with OKEN Scanner

8. "Poruncește[1]/ să-mi aducă niște palce,[2]/ că am să-i bat la stroiu,[3]/ să pomenească ei[4]/ cît or trăi,[5]/ că au dat peste Ivan, robul lui Dumnezeu.[6]/"

a) predicate:

poruncește	- predicat verbal
să aducă	- predicat verbal
am să bat	- predicat verbal
să pomenească	- predicat verbal
or trăi	- predicat verbal
au dat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă

9. "— Ei! trebuie numaidecît[1]/ să te sui în birje cu mine,[2]/ să mergem la el,[3]/ să-i vorbești pentru Ovidiu.[4]/"

a) predicate:

trebuie	- predicat verbal
să te sui	- predicat verbal
să mergem	- predicat verbal
să vorbești	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

Scanned with OKEN Scanner

10. "Se îndreptă apoi spre Vîlcea [1]/, ca de acolo să se-ntoarcă, pe sub muscele, la locul[2]/ unde se adunase la tabără fiii săi.[3]/"

a) predicate:

se îndreptă	- predicat verbal
să se-ntoarcă	- predicat verbal
se adunase	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată atributivă

11. "Într-o seară el se întorcea de la Cotroceni,[1]/ unde fusese trămis de stăpînul său[2]/ ca să dea niște scrisori vizirale unui deli-bașă, trămis într-adins de sultanul[3]/ ca să omoare pe Rami-pașa,[4]/ ce se întorcea atunci din Rusia.[5]/"

a) predicate:

se întorcea	- predicat verbal
fusese trămis	- predicat verbal
să dea	- predicat verbal
să omoare	- predicat verbal
se întorcea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

12. "Acestea le făcea[1]/ ca să întindă pielea obrazului[2]/ și să dispară zbîrciturile ; [3]/ apoi se ștergea cu un burete muiat în apă de castraveți,[4]/ ca să scoată petele,[5]/ și se spoia cu dres,[6]/ ca să dea pieliței o coloare mai albă.[7]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

făcea	- predicat verbal
să întindă	- predicat verbal
să dispară	- predicat verbal
se ștergea	- predicat verbal
să scoată	- predicat verbal
se spoia	- predicat verbal
să dea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6	- propoziție principală
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

13. "Rog pe bunii noștri lectori[1]/ să lase pe postelnicul a dormi în pace pe sofaua sa,[2]/ căci are mare necesitate de somn[3]/ ca nu cumva să-și piarză, deștept, iluziile fericirei sale,[4]/ iar noi să ne întoarcem iarăși pe strada Caliței,[5]/ ca să observăm[6]/ ce se petrece în casa amantei sale.[7]/"

a) predicate:

rog	- predicat verbal
să lase	- predicat verbal
are	- predicat verbal
să nu piarză	- predicat verbal
să ne întoarcem	- predicat verbal
să observăm	- predicat verbal
se petrece	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată completivă directă

14. "— Creștini buni, măria-sa postelnicul Andronache Tuzluc, stăpînul nostru al tuturor, m-a trămis aci[1]/ ca să ascult plîngerile voastre[2]/ și să vă dau dreptate,[3]/ de veți avea;[4]/..."

a) predicate:

a trămis	- predicat verbal
să ascult	- predicat verbal
să dau	- predicat verbal
veți avea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială condițională

15. "— Cocoane Dinule, am auzit[1]/ că s-a mazilit ispravnicul de Teleorman[2]/ și viu[3]/ să cer ajutorul domniei-tale[4]/ ca să iau acest mansup.[5]/"

a) predicate:

am auzit	- predicat verbal
s-a mazilit	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

viu - predicat verbal
să cer - predicat verbal
să iau - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

16. "O![1]/ de s-ar adeveri aceasta,[2]/ aș crede[1]/ că Dumnezeu îl îndeamnă[3]/ să fugă,[4]/ numai ca să scap de ocnă[5]/ și să mă fac boier mare.[6]/"

a) predicate:
s-ar adeveri - predicat verbal
aș crede - predicat verbal
îndeamnă - predicat verbal
să fugă - predicat verbal
să scap - predicat verbal
să mă fac boier - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

Scanned with OKEN Scanner

17. "Arhon spătare[1]/ — zise Ghica —,[2]/ să trămiți patruzeci de arnăuți la Bucov[1]/ ca să rădice pe acel nelegiuit ispravnic,[3]/ să-l pecetluiască[4]/ și să-l bage în ocna părăsită:[5]/"

a) predicate:

zise	- predicat verbal
să trămiți	- predicat verbal
să rădice	- predicat verbal
să pecetluiască	- predicat verbal
să bage	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală (incidentă)
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

18. "Atunci sai răpede înlăuntru[1]/ de-ți ia sălăți într-ales[2]/ și cîte-i vrea de multe,[3]/ căci pe urs l-am pus eu la cale.[4]/"

a) predicate:

sai	- predicat verbal
ia	- predicat verbal
-i vrea	- predicat verbal
am pus la cale	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

19."Nu se adunase lume,[1]/ cum se temuse băiatul pe drum,[2]/ deși jandarmul întîrzia la poartă tocmai de aceea,[3]/ ca să vină oamenii și băieții și fetele de seama lui[4]/ și să-l vadă.[5]/"

a) predicate:

nu se adunase	- predicat verbal
se temuse	- predicat verbal
întîrzia	- predicat verbal
să vină	- predicat verbal
să vadă	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

20. "— Voi asculta bunele sfaturi[1]/ ce-mi dai;[2]/ îl voi depărta de la curte[3]/ și voi trămite oameni domnești[4]/ să cerceteze[5]/ și să despăgubească pe săracii jăfuiți de dînsul.[6]/"

a) predicate:

voi asculta	- predicat verbal
dai	- predicat verbal
voi depărta	- predicat verbal
voi trămite	- predicat verbal
să cerceteze	- predicat verbal
să despăgubească	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

Propoziții subordonate circumstanțiale condiționale

1. "—Dragul meu căluț, la grea belea m-a vîrît iar Spînul.[1]/ De-oi mai scăpa și din asta cu viață,[2]/ apoi tot mai am zile de trăit.[3]/"

a) predicate:
a vîrît - predicat verbal
oi scăpa - predicat verbal
am - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție principală

2. "—Dormeai tu mult și bine, Harap-Alb,[1]/ de nu eram eu,[2]/ zise fata împăratului Roș, sărutîndu-l cu drag și dîndu-i iar paloșul în stăpînire.[3]/"

a) predicate:
dormeai - predicat verbal
nu eram - predicat verbal
zise - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție principală

3. "Dacă auzeam așa,[1]/ mă spălam binișor pe la gură[2]/ și-mi căutam de nevoie...[3]/"

a) predicate:
auzeam - predicat verbal
mă spălam - predicat verbal
căutam - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală

4. "—Dacă toate acestea se întîmplă[1]/ sau nu se întîmplă[2]/ —îl întrerupsei eu —[3]/ tu rămîi, totuși, cea mai mare secătură din univers...[4]/"

a) predicate:
se întîmplă - predicat verbal
nu se întîmplă - predicat verbal
întrerupsei - predicat verbal
rămîi secătură - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție principală

5. "—De ești un om bun,[1]/ aproape de chilioara mea;[2]/ iară[3]/ de ești om rău,[4]/ departe de pe locurile aceste,[3]/ că am o cățea cu dinții de oțel[5]/ și[6]/ de i-oi da drumul,[7]/ te face mii și fărîme![6]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

ești un om	- predicat nominal
ești om	- predicat nominal
am	- predicat verbal
oi da drumul	- predicat verbal
face mii și fărîme	- predicat verbal

Predicatele propozițiilor 2 și 3 se subînțeleg și sînt "ești" cu sensul de "a te apropia"

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială condițională

6. "De rămîneai,[1]/ îmi erai ca un frate;[2]/ iară[3]/ de nu,[4]/ îmi esti ca doi.[3]/"

a) predicate:

rămîneai	- predicat verbal
erai ca frate	- predicat nominal
nu (rămîi)	- predicat verbal (se subînțelege datorită prezenței negației «nu»)
ești ca (frații)	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

7. "Ar fi fost o mare fericire pentru dînsul[1]/ dacă aceste știri teribile l-ar fi omorît deodată[2]/ sau i-ar fi paralizat inteligința,[3]/ căci ar fi scăpat de toate suferințele morale și fizice;...[4]/"

a) predicate:
ar fi fost o fericire - predicat nominal
ar fi omorît - predicat verbal
ar fi paralizat - predicat verbal
ar fi scăpat - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

8. "Și[1]/ dacă ramuri bat în geam[2]/
Și se cutremur plopii,[3]/
E[1]/ ca în minte să te am[4]/
Și-ncet să te apropii.[5]/"

a) predicate:
bat - predicat verbal
se cutremur - predicat verbal
e - predicat verbal
să am - predicat verbal
să te apropii - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă

9. "—Tu să șezi la grajd, nedezlipit,[1]/ și să îngrijești de calul meu ca de ochii din cap,[2]/ că[3]/ de oiu veni pe acolo[4]/ și n-oi găsi trebile făcute după plac,[5]/ vai de pielea ta are să fie.[3]/"

a) predicate:
să șezi - predicat verbal
să îngrijești - predicat verbal
oiu veni - predicat verbal
n-oi găsi - predicat verbal
vai are să fie - predicat nominal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

10. "Apoi Ștefan se duse la gară[1]/ să ia un tren spre București,[2]/ dacă exista,[3]/ dacă linia ferată, acolo[4]/ unde fusese distrusă de obuze,[5]/ fusese reparată.[4]/"

a) predicate:
se duse - predicat verbal
să ia - predicat verbal
exista - predicat verbal
fusese distrusă - predicat verbal
fusese reparată - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de loc

11. "Dacă justiția nu există[1]/ și judecătorii vă sînt doar șefii,[2]/ și din moment ce există și pedeapsa legionară,[3]/ eroarea e posibilă în stil mare,[4]/ oricît de comună v-ar fi credința.[5]/"

a) predicate:

nu există - predicat verbal
sînt șefii - predicat nominal
există - predicat verbal
e posibilă - predicat nominal
ar fi credința - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

12. "—Dacă mă iubești,[1]/ să fugim atuncea,[2]/ zise ea lipindu-se mai tare de pieptul lui;[3]/ dacă te-ar găsi mama,[4]/ ea te-ar omorî,[5]/ și dac-ai muri tu,[6]/ eu aș nebuni[7]/ ori aș muri și eu.[8]/"

a) predicate:

iubești - predicat verbal
să fugim - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

zise - predicat verbal
ar găsi - predicat verbal
ar omorî - predicat verbal
ai muri - predicat verbal
aș nebuni - predicat verbal
aș muri - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 7 - propoziție principală
propoziția nr. 8 - propoziție principală

13. "Ea ține oameni[1]/ cari să i le păzească un an,[2]/..., și [4]/ dacă cineva i le păzește bine,[3]/ ea-l pune[4]/ să-și aleagă drept răsplată un mînz,[5]/ iar [7]/ de nu,[6]/ îl omoară[7]/ și-i pune capul într-un par.[8]/"

a) predicate:

ține - predicat verbal
să păzească - predicat verbal
păzește - predicat verbal ("nu păzește" este predicat și pentru propoziția nr. 6)
pune - predicat verbal
să aleagă - predicat verbal
omoară - predicat verbal
pune - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 7 - propoziție principală
propoziția nr. 8 - propoziție principală

14. "Și[1]/ dacă norii deși se duc[2]/
De iese-n luciu luna,[3]/
E[1]/ ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna.[4]/"

a) predicate:
se duc - predicat verbal
iese - predicat verbal
e - predicat verbal
să-mi aduc aminte - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

15. "Hai,[1]/ și [2]/ dacă-i cunoaște-o[3]/ care-i a mea adevărată[4]/ ie-ț-o[2]/ și duceți-vă de pe capul meu,[5]/ că mi-ați scos peri albi[6]/ de cînd ați venit.[7]/"

a) predicate:
hai - predicat verbal
-i cunoaște - predicat verbal
i adevărată - predicat nominal
ie - predicat verbal
duceți-vă - predicat verbal
ați scos peri albi - predicat verbal
ați venit - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

16. "Dar, la toată întîmplarea,[1]/ de-i vedè[2]/ și-i vedè[3]/ că s-a trezit[4]/ și năvălește la tine,[5]/ zvîrle-i pelea cea de urs[1]/ și apoi fugi încoace spre mine[6]/ cît îi putea.[7]/"

a) predicate:

i vedè	- predicat verbal
i vedè	- predicat verbal
s-a trezit	- predicat verbal
năvălește	- predicat verbal
zvîrle	- predicat verbal
fugi	- predicat verbal
îi putea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție principală
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale concesive

1. "Deși politica îmi e nesuferită,[1]/ trebui, totuși,[2]/ să mă întîlnesc cu ea în drum, și încă la Dumesnicu.[3]/"

a) predicate:

e nesuferită	- predicat nominal
trebui	- predicat verbal
să mă întîlnesc	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă

2. "Și,[1]/ deși toată casa părintelui Ionică îmi era pusă la îndămînă cu toate poclăzile și lavicerile sale,[2]/ mă hotărîi, totuși,[1]/ să dorm afară.[3]/"

a) predicate:

era pusă	- predicat verbal
mă hotărîi	- predicat verbal
să dorm	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă indirectă

3. "Deși în urmă-i urlă a urei aiurare,[1]/
Zîmbind,[2]/ cînd să-l sfîșie[3]/ cei răi se învrăjbesc,[2]/"

a) predicate:

urlă	- predicat verbal
să sfîșie	- predicat verbal
se învrăjbesc	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

propoziția nr. 2 - propoziție principală

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

4. "Păturică,[1]/ deși doarea de mult timp[2]/ să ajungă aci,[3]/ deși în calitatea sa de om cu multă minte înțelegea pricina[4]/ care o silea[5]/ să devie atît de blîndă cu dînsul,[6]/ nu primi totuși[1]/ să șează.[7]/"

a) predicate:

doarea - predicat verbal

să ajungă - predicat verbal

înțelegea - predicat verbal

silea - predicat verbal

să devie blîndă - predicat nominal

nu primi - predicat verbal

să șează - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală

propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă indirectă

propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

5. "Așa e lumea asta[1]/ și,[6]/ de-ai face[3]/ ce-ai face,[4]/ rămîne[2]/ cum este ea,[5]/ nu poți[6]/ s-o întorci cu umărul,[7]/ măcar să te pui în ruptul capului.[8]/"

a) predicate:

așa e - predicat nominal

ai face - predicat verbal

ai face - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

rămîne - predicat nominal incomplet
este cum - predicat nominal
nu poți - predicat verbal
s- întorci - predicat verbal
să te pui în ruptul capului - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 6 - propoziție principală
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

6. "Ștefan nu vroia[1]/ să se însoare,[2]/ dar pusese și el ochii pe una, Ioana Radei, o fată dintre cele[3]/ care atrag nu prin frumusețea lor,[4]/ deși ea nu era chiar urîtă,[5]/ și nici prin ușurătate,[4]/ deși nu-și ținea nasul pe sus.[6]/"

a) predicate:
nu vroia - predicat verbal
să se însoare - predicat verbal
pusese ochii - predicat verbal
nu atrag - predicat verbal
nu era urîtă - predicat nominal
nu-și ținea nasul pe sus - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

7. "«Ștefane,[1]/ mi-a răspuns el,[2]/ în orice mișcare sau partid, apar,[1]/ fie că ne place[3]/ sau nu ne place,[4]/ tendințe extremiste...»[1]/"

a) predicate:
a răspuns - predicat verbal
apar - predicat verbal
place - predicat verbal
nu place - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

8. "Ei povestiră mai multe, fie admirativ,[1]/ deși relatau lucruri[2]/ care nu erau deloc de admirat,[3]/ fie cu aere de trădători[1]/ care știau[4]/ că trădarea e mică[5]/ și nu va ajunge la urechea patronului,[6]/ chit că acest băiat ar fi putut[7]/ s-o facă,[8]/ era ultimul lui protejat.[9]/"

a) predicate:
povestiră - predicat verbal
relatau - predicat verbal
nu erau de admirat - predicat nominal
știau - predicat verbal
e mică - predicat nominal
nu va ajunge - predicat verbal
ar fi putut - predicat verbal
s- facă - predicat verbal
era protejat - predicat nominal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

9. "«Numai în lipsa mea să nu se întîmple ceva,[1]/ deși nici lui Horia Sima nu-i e ușor[2]/ să ia hotărîrea de a transforma idila noastră într-o despărțire sîngeroasă...[3]/ Nu e destul de popular[4]/ ca s-o facă...[5]/ deși smintiții ăștia nu se mai întreabă ei[6]/ dacă sînt[7]/ sau nu populari»[8]/"

a) predicate:

să nu se întîmple - predicat verbal
nu e ușor - predicat nominal
să ia hotărîrea - predicat verbal
nu e popular - predicat nominal
s- facă - predicat verbal
nu se întreabă - predicat verbal
sînt (populari) - predicat nominal (se subînțelege numele predicativ "populari")
nu (sînt) populari - predicat nominal (se subînțelege verbul copulativ "a fi" datorită prezenței negației "nu" și a numelui predicativ "populari")

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă

10. "Nu putea fi altfel,[1]/ chiar dacă tatăl și învățătorul,[2]/ care îl învățaseră aceste lucruri,[3]/ copleșiți de greutatea vieții, își plecau adesea fruntea,[2]/ și mama plîngea...[4]/"

a) predicate:
nu putea - predicat verbal
învățaseră - predicat verbal
își plecau fruntea - predicat verbal
plîngea - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

11. "Dar gîndul lui nu mai era, în orele acelea, la ea[1]/ și, vezi,[2]/ orice ar fi[3]/ o femeie nu acceptă asta[4]/ chiar dacă ai nimeri în infern...[5]/"

a) predicate:
nu era - predicat verbal
vezi - predicat verbal
ar fi - predicat verbal
nu acceptă - predicat verbal
ai nimeri - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

12. "Așa sînt și eu:[1]/ dorm![2]/ Deși mă mișc,[3]/ umblu pe stradă,[4]/ străbat bulevarde aglomerate,[5]/ am o țintă[6]/ spre care mă îndrept...[7]/"

a) predicate:

așa sînt - predicat nominal
dorm - predicat verbal
mă mișc - predicat verbal
umblu - predicat verbal
străbat - predicat verbal
am - predicat verbal
mă îndrept - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată atributivă

13. "Nu rîdea nimeni,[1]/ chiar dacă s-ar fi trezit brusc în intimitatea locuinței proprii[2]/ și si-ar fi amintit:[3]/ această teribilă scenă nu putea stîrni rîsul.[4]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

nu rîdea	- predicat verbal
s-ar fi trezit	- predicat verbal
și-ar fi amintit	- predicat verbal
nu putea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4	- propoziție principală

14. "— Patronul[1]/ cînd scrie un articol[2]/ e atît de încăpățînat[1]/ încît[3]/ chiar dacă greșește,[4]/ el tot îl publică.[3]/"

a) predicate:

scrie	- predicat verbal
e încăpățînat	- predicat nominal
greșește	- predicat verbal
publică	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă

15. "— Făt-Frumos,[1]/ zise împăratul,[2]/ binele[1]/ ce mi l-ai făcut mie[3]/ nu ți-l pot plăti nici cu lumina ochilor,[1]/ oricît de scumpă mi-ar fi,[4]/ și cu toate astea vin[5]/ să-ți cer și mai mult.[6]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

zise	- predicat verbal
ai făcut	- predicat verbal
nu pot	- predicat verbal
ar fi scumpă	- predicat nominal
vin	- predicat verbal
să cer	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

16. "— Du, mătușă,[1]/ și pune dinaintea împăratului,[2]/ măcar că te-or ghionti[3]/ și te-or da afară,[4]/ vîrî-te-așa, cu de-a sila.[5]/"

a) predicate:

du	- predicat verbal
pune	- predicat verbal
or ghionti	- predicat verbal
or da afară	- predicat verbal
vîrî-te	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

Propoziții subordonate circumstanțiale consecutive

1. "În sfîrșit, Spînului îi mergea gura ca pupăza,[1]/ de a ametit pe împăratul,[2]/ încît a uitat și de Harap-Alb, și de cerb, și de tot.[3]/"

a) predicate:

îi mergea gura	- predicat verbal
a ametit	- predicat verbal
a uitat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

2. "Și[1]/ cînd mă uit înapoi,[2]/ doi hojmălăi se și luase după mine;[1]/ și unde nu încep a fugi[3]/ de-mi scăpărau picioarele;...[4]/"

a) predicate:

mă uit	- predicat verbal
se luase	- predicat verbal
nu încep	- predicat verbal
scăpărau	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

3. "Și de atunci i-a mers lui Ciubuc numele de Omul lui vodă,[1]/ încît și până astăzi un deal, în partea despre Plotunul,[2]/ unde era mai mult așezarea lui Ciubuc,[3]/ se cheamă «Dealul Omului».[2]/ "

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

a mers - predicat verbal
era - predicat verbal
se cheamă Dealul Omului - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă

4. "Tovarășul meu se întinse[1]/ de-i pîrîiră încheieturile[2]/ și-i ajunse capul în ușă iar picioarele sub masă;...[3]/ "

a) predicate:

se întinse - predicat verbal
pîrîiră - predicat verbal
ajunse - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

5. "Ce bureți!..[1]/ erau niște hribi arămii, fragezi și mici,[2]/ de-ți venea[3]/ să-i mînînci de cruzi.[4]/"

a) predicate:

erau niște hribi - predicat nominal
venea - predicat verbal
să mînînci - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă

Predicatul propoziției nr. 1, se subînțelege și este "erau"

Scanned with OKEN Scanner

6. "Așa de sus tintește[1]/ și atîta e de mare,[2]/
Încît coprinde totul: ceresc și pămîntesc![3]/"

a) predicate:

tintește	- predicat verbal
e mare	- predicat nominal
coprinde	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

7. "Cum au ajuns țăranii în Iași,[1]/ boierii au pus mînă de la mînă,[2]/ de i-au ferchezuit frumos[3]/ și i-au îmbrăcat la fel, cu cheburi albe și cușme nouă,[4]/ de se mirau țăranii[5]/ ce berechet i-a găsit.[6]/"

a) predicate:

au ajuns	- predicat verbal
au pus	- predicat verbal
au ferchezuit	- predicat verbal
au îmbrăcat	- predicat verbal
se mirau	- predicat verbal
a găsit	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

8. "Atunci credinciosul împăratului se duce răpede[1]/ și dă foc casei celei de aramă pe dedesubt, cu 24 stînjeni de lemne,[2]/ de se face casa roșă[3]/ cum e jaraticul.[4]/"

a) predicate:

se duce	- predicat verbal
dă foc	- predicat verbal
se face roșă	- predicat nominal
cum e	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod

9. "Gerilă, văzînd[1]/ că toți îi stau împotrivă,[2]/ se mînie atunci[1]/ și unde nu trîntește o brumă pe pereți de trei palme de groasă,[3]/ de au început a clănțăni și ceilalți de frig,[4]/ de sărea cămeșa de pe dînșii.[5]/"

a) predicate:

stau împotrivă	- predicat verbal
se mînie	- predicat verbal
nu trîntește	- predicat verbal
au început	- predicat verbal
sărea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată directă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

Scanned with OKEN Scanner

10. "— Nu știm[1]/ ce fel de împărat e acesta,[2]/ de ne lasă fără scînteie de foc în vatră[3]/ să degerăm aicea.[4]/"

a) predicate:

nu știm	- predicat verbal
împărat e	- predicat nominal
lasă	- predicat verbal
să degerăm	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de scop

11. "Încît doi, trei ani stai așa,[1]/ poți[2]/ să faci și copii,[3]/ care pe urmă, la nunta ta, pot fi destul de mari[4]/ ca să-și aducă aminte[5]/ că au văzut-o pe mă-sa mireasă...[6]/"

a) predicate:

stai	- predicat verbal
poți	- predicat verbal
să faci	- predicat verbal
pot	- predicat verbal
să-și aducă aminte	- predicat verbal
au văzut	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

12. "În ziua aia,[4]/ cînd am aflat[2]/ ce părere au ei despre mine,[3]/ îți spun[1]/ că m-am înfuriat așa de rău[4]/ că am vrut[5]/ să le iau pămîntul[6]/ pe care li-l dăruisem[7]/ —nu era mult, două pogoane —,[8]/ dar așa m-am înfuriat,[9]/ că în noaptea aia nici n-am putut dormi.[10]/"

a) predicate:

am aflat	- predicat verbal
au	- predicat verbal
spun	- predicat verbal
m-am înfuriat	- predicat verbal
am vrut	- predicat verbal
să iau	- predicat verbal
dăruisem	- predicat verbal
nu era mult	- predicat nominal
m- am înfuriat	- predicat verbal
n-am putut	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 8	- propoziție principală
propoziția nr. 9	- propoziție principală
propoziția nr. 10	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

13. "Mihai a fost atît de surprins de demersul meu,[1]/ încît minute în șir n-a putut vorbi ca lumea,[2]/ se bîlbîia,[3]/ era foarte stingherit...[4]/"

a) predicate:

a fost surprins	- predicat nominal
n-a putut	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

se bîlbîia - predicat verbal
era foarte stingherit - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

14. "În mod normal pierzi postul,[1]/ dar eu țin așa de mult la tine[2]/ că[3]/ după ce termini cu concentrările,[4]/ te primesc îndărăt,[3]/ îl dau afară pe cel[5]/ care o să-l angajez în locul tău[6]/ și te primesc iar pe tine.[7]/"

a) predicate:

pierzi - predicat verbal
țin - predicat verbal
termini - predicat verbal
primesc - predicat verbal
dau afară - predicat verbal
o să angajez - predicat verbal
primesc - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

Scanned with OKEN Scanner

15. "«Ah, Doamne,[1]/ gîndi el deodată,[2]/ acum s-ar putea[1]/ să mor»[3]/ și gîndul acesta era atît de nou și de proaspăt[4]/ încît îl ului[5]/ și îl înspăimîntă.[6]/"

a) predicate:

gîndi	- predicat verbal
s-ar putea	- predicat verbal
să mor	- predicat verbal
era nou și proaspăt	- predicat nominal
ului	- predicat verbal
înspăimîntă	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

16. "În loc să facă bucatele bune și potrivite[1]/ și să laie copiii sfintei Duminici,[2]/ cum i-a lăut fata moșneagului de bine,[3]/ ea i-o opărit pe toți,[4]/ de țipau[5]/ și fugeau nebuni de usturime și de durere.[6]/"

a) predicate:

să facă	- predicat verbal
să laie	- predicat verbal
a lăut	- predicat verbal
o opărit	- predicat verbal
țipau	- predicat verbal
fugeau	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

17. "Era odat-un împărat[1]/ [ș]-avea trei fete[2]/ [și] erau așa de frumoase,[3]/ [de] la soare te puteai uita,[4]/ [da'] la dînsele ba.[5]/"

a) predicate:
era - predicat verbal
avea - predicat verbal
erau frumoase - predicat nominal
te puteai - predicat verbal
nu puteai - predicat verbal (se subînțelege datorită conjuncției "da'")

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

18. "...și, luînd o bucățică, o curs apă clocotită pe urechea unui zmeu[1]/ [și] el o țipat strașnic,[2]/ [că] toți s-a trezit[3]/ [și] l-au prins pe Călin Nebunul.[4]/"

"Și era o poartă mare de fier,[1]/ [că] nu era-n stare[2]/ [să] treacă nime afară de Călin Nebunul.[3]/"

a) predicate:
o curs - predicat verbal
o țipat - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

s-a trezit - predicat verbal
au prins - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 4 - propoziție principală

a) predicate:
era - predicat verbal
nu era-n stare - predicat nominal
să treacă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă

19. "După ce-a udat-o,[1]/ a-nceput a ciupi dintr-însa,[2]/ ș-atîta sînge a-nceput a curge,[3]/ de îmblai pîn-în genunchi.[4]/"

a) predicate:
a udat - predicat verbal
a-nceput - predicat verbal
a-nceput - predicat verbal
îmblai - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

Scanned with OKEN Scanner

1. "Și, scurtă vorbă, văzînd[1]/ că m-am pus rău cu mama,[2]/ îi giuruiesc eu[1]/ că[3]/ ce am făcut[4]/ n-oiu mai face.[3]/ Apoi umblu tot cu binișorul pe lîngă dînsa[5]/ și nu ies din cuvîntul ei afară nici cu fapta, nici cu vorba,[6]/ căci «Vorba dulce mult aduce»;[7]/ la trebi-s hărnicuț[8]/ cît se poate:[9]/ derdicam[10]/ și măturam prin casă ca o fată mare,[11]/ de n-avea mama grijă,[12]/ cînd se ducea undeva.[13]/"

a) predicate:

m-am pus rău	- predicat verbal
giuruiesc	- predicat verbal
am făcut	- predicat verbal
n-oiu face	- predicat verbal
umblu	- predicat verbal
nu ies din cuvîntul afară	- predicat verbal
aduce	- predicat verbal
-s hărnicuț	- predicat nominal
se poate	- predicat verbal
derdicam	- predicat verbal
măturam	- predicat verbal
n-avea grijă	- predicat verbal
se ducea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție principală
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 8	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 9 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 10 - propoziție principală
propoziția nr. 11 - propoziție principală
propoziția nr. 12 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 13 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

2. "Luca Moșneagu însă mîna[1]/ cum știa el,[2]/ căci smîrțoagele lui de cai erau vlăguiți din cale-afară, și slabi, și ogîrjiți ca niște mîți din cei leșinați,[3]/ nu zmei,[4]/ cum zicea mama,[5]/ care nu știa[6]/ cum să mă urnească mai degrabă din casă.[7]/"

a) predicate:
mîna - predicat verbal
știa - predicat verbal
erau vlăguiți din cale-afară, și slabi, și ogîrjiți - predicat nominal
nu (erau) zmei - predicat nominal (se subînțelege verbul copulativ "a fi" datorită prezenței numelui predicativ "zmei" și a negației "nu")
zicea - predicat verbal
nu știa - predicat verbal
să urnească - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

Scanned with OKEN Scanner

3. "De piatră de-ai fi fost[1]/ și nu se putea[2]/ să nu-ți salte inima de bucurie,[3]/ cînd auzeai uneori, în puterea nopții, pe Mihai Scripcariul din Humulești umblînd tot satul cîte c-o droaie de flăcăi după dînsul și cîntînd...[4]/"

a) predicate:

ai fi fost de piatră	- predicat nominal
nu se putea	- predicat verbal
să nu salte inima de bucurie	- predicat verbal
auzeai	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

4. "Dar[1]/ cînd auzeam de legănat copilul,[2]/ nu știu[1]/ cum îmi venea;[3]/ căci tocmai pe mine căzuse păcatul[4]/ să fiu mai mare între frați.[5]/"

a) predicate:

auzeam	- predicat verbal
nu știu	- predicat verbal
venea	- predicat verbal
căzuse	- predicat verbal
să fiu mai mare	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

5. "Și[1]/ cînd aproape să scot pupăza afară,[2]/ nu știu[1]/ cum se face[3]/ că mă sparii de creasta ei cea rotată, de pene,[4]/ căci nu mai văzusem pupăză pănă atunci,[5]/ și-i dau iar drumul în scorbură.[6]/"

a) predicate:

să scot	- predicat verbal
nu știu	- predicat verbal
se face	- predicat verbal
mă sparii	- predicat verbal
nu văzusem	- predicat verbal
dau drumul	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată subiectivă

6. "De la Almaș,[1]/ trebuia[2]/ să mergem la Horaița,[1]/ dar [3]/, fiindcă nu cunoșteam drumul,[4]/ furăm nevoiți a cere la starița schitului pe cineva[3]/ care să ne călăuzească.[5]/"

a) predicate:

trebuia	- predicat verbal
să mergem	- predicat verbal
nu cunoșteam	- predicat verbal
furăm nevoiți	- predicat verbal
să călăuzească	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

7. "– Aici,[1]/ îmi ziceam eu,[2]/ trebuie[1]/ să fi aruncat feciorul de împărat peria sfintei Vineri,[3]/ din care, fără îndoială, a răsărit această pădure, spre a tăia calea zmeoaicei[4]/ care l urmărea.[5]/"

a) predicate:

ziceam	- predicat verbal
trebuie	- predicat verbal
să fi aruncat	- predicat verbal
a răsărit	- predicat verbal
urmărea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

8."Iată o moară plină de înțelepciune și de mare folos pentru netrebnici ca tine;[1]/ căci[2]/ de când moara aceasta se învârtește,[3]/ bag de seamă[2]/ că dinții nu-ți mai clănțănesc,[4]/ ba mi se pare[5]/ că chiar nasul tău si-a mai venit în fire[6]/ și, deocamdată, n-ar mai putea îndeplini cu cinste însărcinarea de ciuhă pentru speriat vrăbiile în vreo țarină de mălai...[7]/"

a) predicate:

iată	- predicat verbal
se învârtește	- predicat verbal
bag de seamă	- predicat verbal
nu clănțănesc	- predicat verbal
se pare	- predicat verbal
și-a venit în fire	- predicat verbal
n-ar putea	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată subiectivă

9. "Îmi vine[1]/ să cred[2]/ că dumneata nu te îngrijești de nimica[3]/ și că iei în glumă toate lucrurile,[4]/ oricît de serioase ar fi ele.[5]/"

a) predicate:
vine - predicat verbal
să cred - predicat verbal
nu îngrijești - predicat verbal
iei - predicat verbal
ar fi serioase - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

10. "– Desigur[1]/ că o să vedem;[2]/ iată singura vorbă cuminte[3]/ ce ți-a ieșit din gură,[4]/ de cînd călătorim.[5]/"

a) predicate:
desigur - predicat verbal
o să vedem - predicat verbal
iată - predicat verbal
a ieșit din gură - predicat verbal
călătorim - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de timp

11. "Fiindcă flăcăul vra numaidecît[1]/ să fim de la tîrg,[2]/ hai[3]/ să fim[4]/ cum zice el.[5]/"

a) predicate:
vra - predicat verbal
să fim - predicat verbal
hai - predicat verbal
să fim - predicat nominal incomplet
zice - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată predicativă

12. "E de prisos[1]/ să mai spunem[2]/ că deosebite generații de muște și țînțari[3]/ ce trăiseră[4]/ și muriseră sub acoperămîntul ospitalier al lui Avrum,[5]/ făcuseră din ea albumul lor!...[3]/"

a) predicate:
e de prisos - predicat nominal
să spunem - predicat verbal
trăiseră - predicat verbal
muriseră - predicat verbal
făcuseră - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

13. "...și,[1]/ deși nu pășeam tocmai unul pe urmele altuia,[2]/ părea totuși[1]/ că se născuse în noi ceva din firea pieilor-roșii –[3]/ atîta mergeam de tăcuți[4]/ și atîta călca de ușor și om, și cal.[5]/"

a) predicate:
nu pășeam - predicat verbal
părea - predicat verbal
se născuse - predicat verbal
mergeam - predicat verbal
călca - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție principală

14. "Și cine știe[1]/ cît aș fi mers astfel,[2]/ dacă tovarășul meu nu s-ar fi însărcinat[3]/ să mă smulgă dintr-un soi de toropeală sufletească...[4]/"

a) predicate:
știe - predicat verbal
aș fi mers - predicat verbal
nu s-ar fi însărcinat - predicat verbal
să smulgă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

15. "Eu,[1]/ care,[2]/ cînd îmi vine la socoteală,[3]/ iau vorbele după slova lor,[2]/ făcui chip Pisicuții cu frîul la dreapta,[1]/ ca și cum aș fi avut de gînd[4]/ să urc scara călare[5]/ și să intru eu în casă cu Pisicuță cu tot.[6]/"

a) predicate:

vine la socoteală	- predicat verbal
iau	- predicat verbal
făcui chip	- predicat verbal
aș fi avut de gînd	- predicat verbal
să urc	- predicat verbal
să intru	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă

16. "Avea părintele Ghermănuță ceva din firea șopîrlii,[1]/ pe care acum o vezi,[2]/ acum n-o vezi,[3]/ și ia-i urma,[4]/ dacă poți,[5]/ cînd vrai[6]/ să-i pui bățul pe coadă...[7]/"

a) predicate:

avea	- predicat verbal
vezi	- predicat verbal
n- vezi	- predicat verbal
ia urma	- predicat verbal
poți	- predicat verbal
vrai	- predicat verbal
să pui	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă

17. "– Fiindcă sunt în gazdă la sfinția-ta, părințele,[1]/ apoi vrau tot[2]/ ce vrai și sfinția ta;[3]/ chiar mîncare dac-ar fi.[4]/"

a) predicate:
sunt - predicat verbal
vrau - predicat verbal
vrai - predicat verbal
ar fi - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

18."– Să știi, părinte Ghermănuță,[1]/ că,[2]/ hotărît,[3]/ mă fac călugăr[2]/ cînd oi mai îmbătrîni,[4]/ zisei eu cu încredințare, întinzîndu-i stecla cu rachiu.[5]/"

a) predicate:
să știi - predicat verbal
(e) hotărît - predicat verbal
mă fac călugăr - predicat nominal
oi îmbătrîni - predicat verbal
zisei - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție principală

19. "– Tată, eu cred[1]/ că mie mi se cuvine această cinste,[2]/ pentru că sunt cel mai mare dintre frați;[3]/ de aceea, te rog[4]/ să-mi dai bani de cheltuială, straie de primineală, arme și cal de călărie,[5]/ ca să și pornesc, fără zăbavă.[6]/"

a) predicate:
cred - predicat verbal
se cuvine - predicat verbal
sunt cel mai mare -predicat nominal
rog - predicat verbal
să dai - predicat verbal
să pornesc - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

20. "În zadar fata moșneagului spunea în urmă[1]/ că acela este lucrul mînelor sale;[2]/ căci îndată o apucau de obraz baba și cu fiică-sa[3]/ și trebuia numaidecît[4]/ să rămîie pe-a lor.[5]/"

a) predicate:
spunea - predicat verbal
acela este - predicat nominal
apucau - predicat verbal
trebuia - predicat verbal
să rămîie - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată subiectivă

21. "Ș-apoi,[1]/ cînd venea moșneagul[2]/ de pe unde era dus,[3]/ gura babei umbla[1]/ cum umblă melița:[4]/ că fata lui nu ascultă,[5]/ că-i ușernică,[6]/ că-i leneșă,[7]/ că-i soiu rău...[8]/ că-i laie,[9]/ că-i bălaie,[10]/ și... că s-o alunge de la casă,[11]/ s-o trimeată la slujbă,[12]/ unde știe,[13]/ că nu-i de chip[14]/ s-o mai ție;[15]/ pentru că poate[16]/ să înnărăvească și pe fata ei.[17]/"

a) predicate:

venea	- predicat verbal
era dus	- predicat verbal
umbla	- predicat verbal
umblă	- predicat verbal
nu ascultă	- predicat verbal
-i ușernică	- predicat nominal
-i leneșă	- predicat nominal
-i soiu	- predicat nominal
-i laie	- predicat nominal
-i bălaie	- predicat nominal
s- alunge	- predicat verbal
s- trimeată	- predicat verbal
știe	- predicat verbal
nu-i de chip	- predicat verbal
s- ție	- predicat verbal
poate	- predicat verbal
să înnărăvească	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 10 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 11 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 12 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 13 - propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 14 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 15 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 16 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 17 - propoziție subordonată completivă directă

22. "Și merse ea[1]/ cît merse pe un drum,[2]/ pănă ce din întîmplare îi ieși în cale o cățelușă, bolnavă ca vai de capul ei, și slabă[3]/ de-i numărai coastele.[4]/"

a) predicate:
merse - predicat verbal
merse - predicat verbal
ieși în cale - predicat verbal
numărai - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

Scanned with OKEN Scanner

23. "Mi se pare mie[1]/ că și boierul,[2]/ cît era de boier,[3]/ luase frica turbincăi,[2]/ de nu-i păru așa de rău după Ivan,[4]/ care-i făcuse atîta bine.[5]/"

a) predicate:

se pare	- predicat verbal
era cît	- predicat nominal
luase	- predicat verbal
nu păru rău	- predicat verbal
făcuse	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

24. "Iubite bestii[1]/ ce-am avut,[2]/
Vă prețuiesc[1]/ cînd v-am pierdut,[3]/
Și-nduioșarea mă uimește[4]/
Căci în natură – nencetat –
Din tot[5]/ ce moare[6]/ și trăiește[7]/
E numai omul un ingrat,[5]/"

a) predicate:

am avut	- predicat verbal
prețuiesc	- predicat verbal
am pierdut	- predicat verbal
uimește	- predicat verbal
moare	- predicat verbal
trăiește	- predicat verbal
e un ingrat	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată atributivă

25. "În zori de zi, spre apele albastre,[1]/
Cînd mă deștept[2]/ ca să mă uit pe lac,[3]/
Văd[1]/ cum se sting licăritoare astre [4]/
Și cum s-aprind colorile[5]/ ce-mi plac.[6]/"

a) predicate:
mă deștept - predicat verbal
să mă uit - predicat verbal
văd - predicat verbal
se sting - predicat verbal
s-aprind - predicat verbal
plac - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă

26. "Dar eu[1]/ deși rămîn[2]/ ce sunt,[3]/
O voce-adîncă îmi murmură[1]/
Că sunt mai mult decît orice,[4]/
Căci eu, sunt ură.[5]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

rămîn	- predicat nominal incomplet
sunt	- predicat verbal
murmură	- predicat verbal
sunt mult	- predicat nominal
sunt ură	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

27. "Jupîneasa este salvată;[1]/ dar madam Popescu,[2]/ deoarece a avut imprudența[3]/ să iasă din neutralitate[4]/ și să intervie în război,[5]/ primește în obraz, dedesubtul ochiului drept, o puternică lovitură de spadă.[2]/"

a) predicate:

este salvată	- predicat verbal
a avut	- predicat verbal
să iasă	- predicat verbal
să intervie	- predicat verbal
primește	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

28. "«Ar fi o prostie din partea ta[1]/ să faci exces de zel,[2]/ cînd știi bine,[3]/ că[4]/ și fără să vrei tu,[5]/ băiatul tot va trece».[4]/"

a) predicate:

ar fi o prostie	- predicat nominal
să faci exces de zel	- predicat verbal
știi	- predicat verbal
să vrei	- predicat verbal
va trece	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială concesivă

29. "– Fiicele mele! s-aveți în știre[1]/ c-am găsit[2]/ să vă căsătoresc pe amîndouă;[3]/ astept acum curînd[4]/ să sosească ginerii voștri din Țarigrad,[5]/ unde[6]/ voi[7]/ trebuiește[6]/ ca în scurtă vreme să-i urmați.[7]/"

a) predicate:

s-aveți în știre	- predicat verbal
am găsit	- predicat verbal
să căsătoresc	- predicat verbal
aștept	- predicat verbal
să sosească	- predicat verbal
trebuiește	- predicat verbal
să urmați	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

30. "În seara[1]/ cînd rămaseră[2]/ să mîie într-acea cetate,[3]/ domnița izbuti[1]/ ca bărbatul ei să-i lase, drept locuință, un chioșc învecinat cu casele[4]/ unde ei conăcise.[5]/"

a) predicate:

rămaseră	- predicat verbal
să mîie	- predicat verbal
izbuti	- predicat verbal
să lase	- predicat verbal
conăcise	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată atributivă

31. "Bănică,[1]/ care de mult ducea grija stăpînului său,[2]/ alergă cu veselie[1]/ ca să-l întîmpine;[3]/ două șiroaie de lacrimi curgeau pe obrajii lui[4]/ cînd văzu pe Radu sărind sprinten pe uscat.[5]/"

a) predicate:

ducea	- predicat verbal
alergă	- predicat verbal
să întîmpine	- predicat verbal
curgeau	- predicat verbal
văzu	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială de timp

Scanned with OKEN Scanner

32. "Un preot unchiaș dintr-un biet cătun învecinat îi cunună în taină,[1]/ fără ca de altminteri dînsul să cerceteze cumva[2]/ cine ei sînt;[3]/ destul îi fusese cuviosului pustnic[4]/ să vază[5]/ că întru toate, și flăcăul, și fecioara erau așa de bine potriviți,[6]/ încît de la Dumnezeu li se cădea[7]/ să fie, pe această lume, ca și-n vecie, uniți și fericiți.[8]/"

a) predicate:

cunună	- predicat verbal
să cerceteze	- predicat verbal
cine sînt	- predicat nominal
fusese destul	- predicat nominal
să vază	- predicat verbal
erau potriviți	- predicat nominal
se cădea	- predicat verbal
să fie uniți și fericiți	- predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 7	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 8	- propoziție subordonată subiectivă

33. "Dar[1]/ daca adevărul este pus în inima omului[2]/ ca să-i arate calea[3]/ ce duce la fericire,[4]/ fatalitatea a voit[1]/ ca pasiunele materiei să învingă mai totdauna acest sînt simțimînt[5]/ ce se manifestă în noi[6]/ de cîte ori voim[7]/ să comitem vreo nelegiuire.[8]/"

a) predicate:

este pus	- predicat verbal
să arate	- predicat verbal
duce	- predicat verbal
a voit	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

să învingă - predicat verbal
se manifestă - predicat verbal
voim - predicat verbal
să comitem - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă

34. "Duduca este o fată foarte frumoasă,[1]/ pe care o iubesc pînă la nebunie[2]/ și[3]/ fiindcă o fată ca dînsa poate[4]/ să placă și altora,[5]/ m-am gîndit[3]/ că n-ar fi rău a o pune sub privegherea unui om credincios.[6]/"

a) predicate:

este o fată - predicat nominal
iubesc - predicat verbal
poate - predicat verbal
să placă - predicat verbal
m-am gîndit - predicat verbal
n-ar fi rău - predicat nominal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

35. "– Dă drumul acestui flăcău,[1]/ că-i păcat[2]/ să-l băgăm în spătărie;[3]/ iar[4]/ dacă-l vei mai prinde prin grădină,[5]/ atunci să faci cu dînsul[4]/ ce vei voi.[6]/"

a) predicate:

dă drumul	- predicat verbal
i păcat	- predicat nominal
să băgăm	- predicat verbal
vei prinde	- predicat verbal
să faci	- predicat verbal
vei voi	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4	- propoziție principală
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă

36. "Pe cînd vătaful ieșea pe ușă, disperat[1]/ că și-a compromis viitorul,[2]/ fără cel puțin să scape pe stăpînu-său de nenorocire și dizonare,[3]/ o butcă cu cai albi intră în curtea postelnicului[4]/ și dintr-însa ieși o femeie învăluită,[5]/ care se sui pe scări cu cea mai mare iuțeală.[6]/"

a) predicate:

ieșea	- predicat verbal
a compromis	- predicat verbal
să scape	- predicat verbal
intră	- predicat verbal
ieși	- predicat verbal
se sui	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă

37. "După ce Păturică făcu tot[1]/ ce putu[2]/ ca să-și dea aer de om cinstit și cu durere de inimă de averea stăpînului său,[3]/ el se înfățișă dinaintea lui[4]/ și-i dete socoteala de toate măsurile[5]/ ce luase.[6]/"

a) predicate:
făcu - predicat verbal
putu - predicat verbal
să-și dea aer - predicat verbal
se înfățișă - predicat verbal
dete socoteala - predicat verbal
luase - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție principală
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă

38. "– Măria-sa vodă știe[1]/ că am cerut pe cocoana Marghiolița de soție[2]/ și,[3]/ fiindcă bănuiește[4]/ că poate[5]/ să mijlocească vreo încurcătură de dragoste între mine și domnia-ei,[6]/ voiește[3]/ să aibă din partea domniei-tale o scrisoare[7]/ prin care să arăți[8]/ că am venit în adevăr la domnia-ta[9]/ și ne-am agriehisit în treaba aceasta.[10]/"

a) predicate:
știe - predicat verbal
am cerut - predicat verbal
bănuiește - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

poate - predicat verbal
să mijlocească - predicat verbal
voiește - predicat verbal
să aibă - predicat verbal
să arăți - predicat verbal
am venit - predicat verbal
ne-am agriehisit - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 9 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 10 - propoziție subordonată completivă directă

39. "După ce poetul se ridică de la pământ plin de praf,[1]/ căci își citise oda în genuche,[2]/ numai ca să arate[3]/ că poeții nu sînt deloc lingușitori,[4]/ strînse pergamentul[5]/ și îl dete împăratului zicîndu-i:[6]/"

a) predicate:

se ridică - predicat verbal
citise - predicat verbal
să arate - predicat verbal
nu sînt lingușitori - predicat nominal
strînse - predicat verbal
dete - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție principală
propoziția nr. 6 - propoziție principală

40. "Acel om era postelnicul Andronache Tuzluc;[1]/ el auzise tot[2]/ ce se vorbise de dînsul[3]/ și, voind[2]/ să cunoască mai bine pe acele două persoane[4]/ ce se ocupau de trebile sale,[5]/ se servi de acea ocaziune[6]/ ca să-i poată privi în față.[7]/"

a) predicate:
om era - predicat nominal
auzise - predicat verbal
se vorbise - predicat verbal
să cunoască - predicat verbal
se ocupau - predicat verbal
se servi - predicat verbal
să poată - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 6 - propoziție principală
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

41. "Și[1]/ ca să se încredințeze[2]/ dacă nu era un vis[3]/ ceea ce vedea,[4]/ opri pe un arnăut[1]/ și-i zise:[5]/"

a) predicate:
să se încredințeze - predicat verbal
nu era un vis - predicat nominal
vedea - predicat verbal
opri - predicat verbal
zise - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție principală

42. "În aceste momente,[1]/ cînd natura întreagă părea[2]/ că înaltă rugi de mulțumire către creatorul ei,[3]/ cei doi slujitori,[1]/ deși dedați cu asemenea sublime spectacole,[4]/ nu rămaseră nesimțitori la priveliștea[1]/ ce-i înconjura.[5]/"

a) predicate:

părea - predicat nominal (incomplet)
înaltă - predicat verbal
(erau) dedați - predicat verbal (se subînțelege verbul copulativ "a fi" datorită prezenței conjuncției "deși" și a numelui predicativ "dedați")
nu rămaseră nesimțitori - predicat nominal
înconjura - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată predicativă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

43. "...știm numai[1]/ că Păturică, acel om de fier[2]/ care în furia ambițiunei sale disprețuise mustrarea de conștiință și chiar pe Dumnezeu[3]/ acum devenise atît de fricos,[2]/ încît cel mai mic zgomot îl făcea[4]/ să tremure.[5]/"

a) predicate:

știm - predicat verbal
disprețuise - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

devenise fricos - predicat nominal
făcea - predicat nominal (incomplet)
să tremure - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată predicativă

44. "Poporul,[1]/ ce părea sătul oarecum[2]/ de ceea ce văzuse pînă aci,[3]/ pe dată[1]/ ce se înștiință[4]/ că a sosit timpul țintuirei,[5]/ năvăli cu furie asupra locului[1]/ unde era[6]/ să se săvîrșească această barbară faptă.[7]/"

a) predicate:
părea sătul - predicat nominal
văzuse - predicat verbal
se înștiință - predicat verbal
a sosit - predicat verbal
năvăli - predicat verbal
era - predicat verbal
să se săvîrșească - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată subiectivă

45. "De-or trece anii[1]/ cum trecură,[2]/
Ea tot mai mult îmi va plăcè,[3]/
Pentru că-n toat-a ei făptură
E-un[4]/ «nu știu cum»[5]/ ș-un[4]/ «nu știu ce».[6]/"

Scanned with OKEN Scanner

a) predicate:

or trece	- predicat verbal
trecură	- predicat verbal
va plăcè	- predicat verbal
e	- predicat verbal
nu știu	- predicat verbal
nu știu	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 6	- propoziție subordonată completivă directă

46. "Știut este[1]/ că, dintre toate jupînesele[2]/ care se arată la slujbele sfintei mitropolii, ori la alaiurile boierilor[3]/ cînd trece măria-sa Ștefan-Vodă,[4]/ nici una n-are înfățișare ca a Candachiei,[2]/ ca și cum ar veni atunci de la petrecerile lui Crai Cazimir de la Varșava,[5]/ așa încît se uită boieroaicele ponciș la dumneaei ca la o dușmancă;...[6]/"

a) predicate:

este știut	- predicat verbal
se arată	- predicat verbal
trece	- predicat verbal
n-are	- predicat verbal
ar veni	- predicat verbal
se uită	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

47. "Domnița se pregătea[1]/ să se retragă, urmată de sfințișori,[2]/ când își aduse aminte[3]/ că trebuia[4]/ să deie anume îndreptări unora[5]/ și să bucure cu anume vorbe pe alții.[6]/"

a) predicate:
se pregătea - predicat verbal
să se retragă - predicat verbal
își aduse aminte - predicat verbal
trebuia - predicat verbal
să deie - predicat verbal
să bucure - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă

48. "Și[1]/ pe unde trecea,[2]/ lumea din toate părțile îl înghesuia:[1]/ pentru că piatra cea mare din capul cerbului strălucea,[3]/ de se părea[4]/ că Harap-Alb soarele cu el îl ducea.[5]/"

a) predicate:
trecea - predicat verbal
înghesuia - predicat verbal
strălucea - predicat verbal
se părea - predicat verbal
ducea - predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de loc
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială consecutivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată subiectivă

49. "Porumburile galbene, gata de cules, singure vorbeau de toamnă,[1]/ soarele era viu,[2]/ ca și cînd faptul[3]/ că grîul fusese demult secerat[4]/ nu însemna nicidecum[3]/ că vara trecuse.[5]/"

a) predicate:

vorbeau	- predicat verbal
era viu	- predicat nominal
fusese secerat	- predicat verbal
nu însemna	- predicat nominal (incomplet)
trecuse	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată predicativă

50. "Și nu mai adăuga nimic[1]/ și nici cel[2]/ care o întreba[3]/ nu mai avea vreun chef[2]/ s-o compătimească,[4]/ cu toate că femeia nu făcuse nici un rău nimănui.[5]/"

a) predicate:

nu adăuga	- predicat verbal
întreba	- predicat verbal
nu avea chef	- predicat verbal
s- compătimească	- predicat verbal
nu făcuse	- predicat verbal

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă indirectă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă

51. "Poate[1]/ că tatălui său o să le spună cei trei,[2]/ ce se întîmplase totuși între ei și Moromete,[3]/ de plecase unchiul său în aceeași seară îndărăt...[4]/"

a) predicate:

poate - predicat verbal
o să spună - predicat verbal
se întîmplase - predicat verbal
plecase - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

52. "—Ei bravo,[1]/ îi zise apoi protectorul său în stradă[2]/ fără să-l bată pe umeri,[3]/ deși al lu' Parizianu avea exact expresia stingherită a celui[4]/ care se așteaptă tocmai la un gest de acest fel.[5]/"

a) predicate:

zise - predicat verbal
să bată - predicat verbal
avea - predicat verbal
se așteaptă - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție principală
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială de mod

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată atributivă

53. "Începeau[1]/ să mă impresioneze,[2]/ cu toate că acest efect[3]/ pe care îl resimteam[4]/ îmi dădeam foarte bine seama[5]/ că era în afara conștiinței mele.[4]/"

a) predicate:
începeau - predicat verbal
să impresioneze - predicat verbal
resimțeam - predicat verbal
îmi dădeam seama - predicat verbal
era - predicat verbal

b) felul propozițiilor:
propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată completivă indirectă

54. "«Făcusem plinul,[1]/ nici eu nu știu de ce,[2]/ povestea Megherel,[3]/ cu toate că mi se spusese[4]/ că nu vom merge departe,[5]/ nu ne vom îndepărta mult,[6]/ ba chiar deloc de București»...[7]/"

a) predicate:
făcusem - predicat verbal
nu știu - predicat verbal
povestea - predicat verbal
se spusese - predicat verbal
nu vom merge - predicat verbal
nu ne vom îndepărta - predicat verbal
(nu ne vom îndepărta) - predicat verbal (se subînțelege datorită prezenței negației populare "ba")

Scanned with OKEN Scanner

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată circumstanțială de cauză
propoziția nr. 3 - propoziție principală
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială concesivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată subiectivă

55. "Nu era chiar așa,[1]/ că se făcuse legionar pentru simplul motiv[2]/ că i se ceruse[3]/ să fie,[4]/ că adică fusese chemat,[5]/ și el răspunsese la chemare[6]/ fără să știe[7]/ ce face.[8]/"

a) predicate:

nu era așa - predicat nominal
se făcuse legionar - predicat nominal
se ceruse - predicat verbal
să fie legionar - predicat nominal
fusese chemat - predicat verbal
răspunse se - predicat verbal
să știe - predicat verbal
face - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 7 - propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 8 - propoziție subordonată completivă directă

Scanned with OKEN Scanner

56. "Dacă i s-ar fi cerut acest lucru[1]/ înainte ca legionarii să ia puterea,[2]/ hotărît[3]/ că n-ar fi răspuns la chemare.[4]/"

a) predicate:

s-ar fi cerut	- predicat verbal
să ia	- predicat verbal
(e) hotărît	- predicat verbal
n-ar fi răspuns	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție subordonată circumstanțială condițională
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată circumstanțială de timp
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată subiectivă

57. "«Era trimis de agenția *Transocean*[1]/ și Ștefan aflase de la ceilalți[2]/ că materialele acestei agenții trebuiesc aruncate la coș[3]/ fără măcar să te mai ostenești[4]/ să le citești conținutul»:[5]/..."

a) predicate:

era trimis	- predicat verbal
aflase	- predicat verbal
trebuiesc	- predicat verbal
să te ostenești	- predicat verbal
să citești	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție principală
propoziția nr. 3	- propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată circumstanțială de mod
propoziția nr. 5	- propoziție subordonată completivă indirectă

Scanned with OKEN Scanner

58. "Noroc[1]/ că am băgat de seamă la timp[2]/ și i-am transmis prin telepatie[3]/ că e periculos[4]/ să mă insulte.[5]/"

a) predicate:

(e) noroc - predicat nominal
am băgat de seamă - predicat verbal
am transmis - predicat verbal
e periculos - predicat nominal
să insulte - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată subiectivă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată subiectivă

59. "Da, iată,[1]/ războiul începuse[2]/ și unul dintre ei era chemat[3]/ să se ducă acolo,[4]/ să scrie pentru ziar[5]/ și chiar să moară.[6]/"

a) predicate:

iată - predicat verbal
începuse - predicat verbal
era chemat - predicat verbal
să se ducă - predicat verbal
să scrie - predicat verbal
să moară - predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1 - propoziție principală
propoziția nr. 2 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 3 - propoziție subordonată completivă directă
propoziția nr. 4 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 5 - propoziție subordonată circumstanțială de scop
propoziția nr. 6 - propoziție subordonată circumstanțială de scop

Scanned with OKEN Scanner

60. "E vremea rozelor[1]/ ce mor;[2]/
Mor în grădini,[3]/ și mor și-n mine —[4]/
Și au fost atît de viață pline,[5]/
Și azi se sting așa ușor.[6]/"

a) predicate:

e vremea	- predicat nominal
mor	- predicat verbal
mor	- predicat verbal
mor	- predicat verbal
au fost pline	- predicat nominal
se sting	- predicat verbal

b) felul propozițiilor:

propoziția nr. 1	- propoziție principală
propoziția nr. 2	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 3	- propoziție principală
propoziția nr. 4	- propoziție subordonată atributivă
propoziția nr. 5	- propoziție principală
propoziția nr. 6	- propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

ERATA

Independent de voința mea , în conținutul lucrării s-au strecurat următoarele greșeli , față de care mă simt răspunzătoare în totalitate.

În consecință rog distinsul cititor să rețină următoarele modificări:

Cap.	text nr.	în loc de	se va citi
PR	5	nu-i-PV	nu-i-PN(i)
PR	5	prop.nr.2-SB	prop.nr.2-PR
TD	42	erau dedați-PV	erau dedați-PN
TD	36	dizonare	de dizonoare

Textul cu nr.11 de la cap."Propoziții subordonate circumstanțiale de cauză" va trece la cap. "Propoziții subordonate atributive".

Observație:

PR-propoziție subordonată predicativă

SB-propoziție subordonată subiectivă

PN(i)-predicat nominal incomplet

PV-predicat verbal

TD-texte diverse și suplimentare.

Cerîndu-mi scuze pentru aceste greșeli , dar și pentru altele nedepistate,propun celor care doresc să-mi semnaleze alte modalități de abordare a lucrării,opinii,sugestii etc. să mă contacteze telefonic la numărul 6.55.33.55.

Scanned with OKEN Scanner